

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. szeptember 29.
(OR. en)

12866/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0299(NLE)**

**SOC 522
EMPL 366
ECOFIN 944**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. szeptember 29.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 490 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS AJÁNLÁSA Az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 490 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 490 final

Brüsszel, 2022.9.28.
COM(2022) 490 final

2022/0299 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről

{SWD(2022) 313 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

- **A javaslat indokai és céljai**

A méltányos és reziliens gazdaságok és társadalmak kiépítéséhez elengedhetetlen annak biztosítása, hogy az Unióban minden ember méltósággal élhető életet élhessen. Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke politikai iránymutatásában¹ egy olyan Európa iránti vágyát fejezte ki, amely a szociális méltányosság és a jólét terén többre törekszik. Ez a kezdeményezés az Unió azon törekvését és kötelezettségvállalását valósítja meg, amely arra irányul, hogy előmozdítsa az inkluzívabb gazdaságok létrejöttét, és biztosítsa, hogy senki se maradjon le.

Annak ellenére, hogy az elmúlt évtizedben sor került szegénység elleni küzdelemre irányuló szakpolitikák megvalósítására és javulásokat is lehetett tapasztalni, 2021-ben több mint 95,4 millió európaít érintett a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata. Az elmúlt évtizedben számos tagállamban nőtt a (kvázi) aktív kereső nélküli háztartásokban élők² elszegényedésének kockázata, súlyosbodott a szegénység mélysége és tartóssága, továbbá csökkent a szociális transzfereknek a szegénység csökkentésére gyakorolt hatása. 2020-ig az uniós gazdaság tovább bővült, a foglalkoztatás a valaha jegyzett legmagasabb szintet érte el, a munkanélküliség pedig visszatért a 2008 előtti szintre. A Covid19-világjárvány azonban gazdasági sokkhoz vezetett. Az Unió és a tagállamok jelentősen fokozták a szociális védelmet, átfogó választ adva az addig példátlan felmerült társadalmi kihívásokra. A korlátozó intézkedések mindazonáltal aránytalan hatást gyakoroltak a nőkre és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekre, különösen az informális gondozási munka nagyobb terhe, valamint az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a releváns szociális szolgáltatásokhoz való korlátozottabb hozzáférés tekintetében, és tovább súlyosbították a munkavállalás már meglévő korlátait is.

Újabbán, Oroszország Ukrajna elleni jogellenes és indokolatlan agresszióját követően, az energiaárak ugrásszerű emelkedése és a növekvő infláció különösen az alacsony jövedelmű és az alacsonyabb közepes jövedelmű háztartásokat érinti, mivel az energia- és az élelmiszerfogyasztás aránya általában magasabb a teljes jövedelmükben.

A szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem, valamint a megfelelő minimumjövedelemhez való jog központi szerepet játszik a szociális jogok európai pillérében. A szociális jogok európai pillérének 14. elve kimondja, hogy *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy élete során bármikor, amikor nem rendelkezik elegendő anyagi forrással, olyan juttatásokban részesüljön, amelyek garantálják számára a méltósággal élhető élethez szükséges minimumjövedelmet, és ténylegesen hozzáférjen a méltányos életszínvonalat lehetővé tevő árukhoz és szolgáltatásokhoz. Azoknak a kedvezményezetteknek az esetében, akik képesek dolgozni, a minimumjövedelem-juttatásokat össze kell kapcsolni a munkaerőpiacra történő (újbóli) beilleszkedést ösztönző intézkedésekkel”*. A Bizottság 2021. március 4-én elfogadta a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervet, amelyet a 2021. május 8-i portói szociális csúcstalálkozón az Unió vezetői

---

¹ [political-guidelines-next-commission_hu_0.pdf\(europa.eu\)](#).

² 0–59 éves korú személyek, akik olyan háztartásban élnek, amelyben a munkaképes korú (18–59 éves) felnőttek az előző évben teljes munkapotenciáljuk kevesebb mint 20 %-át töltötték munkával.

örömmel fogadtak. Az Európai Tanács³ 2030-ra kitűzött kiemelt célokat határozott meg a szegénység, a foglalkoztatás, valamint a készségek területén. 2030-ra a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számát legalább 15 millióval kell csökkenteni, beleértve legalább 5 millió gyermeket; a 20–64 évesek legalább 78 %-ának foglalkoztatottnak kell lennie; a felnőttek legalább 60 %-ának évente részt kell vennie képzésen. 2022 júniusában a tagállamok előterjesztették az e törekvés támogatására irányuló nemzeti célkitűzéseiket.

A szociális biztonsági hálók szerepe

A szociális biztonsági hálók hozzájárulnak a tagállamokon belül a társadalmi egyenlőtlenségek és szakadékok csökkentéséhez, fokozzák a társadalmi konvergenciát, miközben előmozdítják a munkaképesek munkaerőpiacra történő beilleszkedését. A jól megtervezett szociális biztonsági hálók célja annak biztosítása, hogy mindenki elegendő forrással rendelkezzen, amelyek garantálják számára a méltósággal élhető életet, valamint hogy képes legyen szerepet vállalni a gazdasági és társadalmi életben, többek között a munkaerőpiacon. A szociális biztonsági hálók különösen fontosak az olyan háztartásokban élők számára, amelyek nem rendelkeznek elegendő forrással, azaz nem elegendő, nem rendszeres vagy bizonytalan pénzügyi és anyagi forrásokkal rendelkeznek, amelyek egyébként elengedhetetlenek egészségük és jóllétük, valamint a társadalmi befogadás és a munkaerőpiaci integráció szempontjából. E célból a szociális biztonsági hálók jövedelemtámogatást és a rászorulóknak nyújtott különféle természetbeni ellátásokat és szolgáltatásokat foglalnak magukban.

A **jövedelemtámogatás** különböző szükségleteket kielégítő pénzbeli ellátások széles skálájából áll. Az ilyen pénzbeli ellátások közé tartozhatnak például a gyermekek után járó ellátások és családtámogatási ellátások, a lakhatási támogatások, a munkanélküli ellátások, a rokkantsági ellátások, az öregségi ellátások vagy a munkaviszonyhoz kötött ellátások, valamint a minimumjövedelem-juttatások.

A **minimumjövedelem-juttatások**⁴ különleges szerepet játszanak az általános pénzbeli jövedelemtámogatáson belül, mivel céljuk, hogy adott háztartásban egy bizonyos általános jövedelemszint elérése érdekében áthidalják a hiányt. Ezek végső eszközként alkalmazott, nem járulékalapú és egyben rászorultsági alapú ellátások, amelyeket olyan háztartásoknak nyújtanak, amelyek nem rendelkeznek elegendő forrással, és amikor az egyéb jövedelemforrásokat és ellátásokat már kimerítették vagy azok nem elegendőek a méltósággal élhető élet biztosításához. Ezeket általában a munkavállaláshoz nyújtott személyre szabott segítségnyújtással és ösztönzőkkel, a társadalmi befogadást előmozdító intézkedésekkel és minőségi szolgáltatások nyújtásával egészítik ki. Ilyen módon a minimumjövedelem-rendszerek – amelyek mindhárom megerősítő elemet magukban foglalják – nem passzív eszközök, hanem a lehetőségekhez mérten ugródeszkaként szolgálnak a befogadás és a foglalkoztatási kilátások javításához.

A megfelelően kialakított minimumjövedelem-rendszerek automatikus stabilizátorokként működhetnek. Gazdasági visszaesés idején hozzájárulhatnak a

³

⁴ A minimumjövedelem-juttatások nem felelnek meg az egyetemes alapjövedelemnek, amely feltétel nélküli jövedelemtámogatást jelent mindenki számára, a rászorultság ellenőrzése és a munkavégzésre vonatkozó kötelezettség nélkül.

fenntartható és inkluzív fellendülés támogatásához, segíthetnek enyhíteni a háztartások jövedelmének csökkenését, és visszafoghatják a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számának növekedését. Emellett stabilizáló hatást gyakorolhatnak az áruk és szolgáltatások iránti aggregált keresletre is⁵. A jól megtervezett minimumjövedelem-rendszerek megfelelő egyensúlyt teremtenek a szegénység csökkentése, a munkavállalási ösztönzők és a fenntartható költségvetési költségek között.

A jövedelemtámogatás általános szintjének biztosítania kell a méltósággal élhető életet, ugyanakkor mindig a munkavállalást kell ösztönöznie, a szociális védelmi rendszereknek pedig a költségvetés szempontjából fenntarthatóknak kell lenniük. A minimumjövedelmet megfelelő ösztönzőknek kell kísérniük, amelyek a munkaerőpiacra való (újbóli) belépést ösztönzik azon személyek esetében, akik munkaképesek, hogy betölthessék stabilizáló szerepüket és el lehessen kerülni az alacsonyabb foglalkoztatási szintekhez vezető káros hiszterézis hatásokat. A megfelelően megtervezett minimumjövedelem a hatékony munkaerőpiaci aktivizálási intézkedésekkel együtt fontos eszköz lehet az Unió 2030-ra vonatkozó foglalkoztatási célkitűzésének eléréséhez, valamint a fiatal felnőttek aktivizálásának és munkaerőpiaci integrációjának a támogatásához is.

Szociális biztonsági hálóik részeként és a pénzbeli ellátások kiegészítéseként a tagállamok természetbeni ellátásokat is nyújtanak. Ezek közé tartozik például a szociális lakhatás, bizonyos szolgáltatások csökkentett díjai (pl. a tömegközlekedési, gáz-, energia- és egyéb közüzemi költségek), vagy a gyermekgondozás vagy az egészségügyi ellátás, többek között az anyák és a csecsemők egészségügyi ellátása közvetlen költségeinek fedezésére szolgáló célzott támogatás. Bár a minimumjövedelem kedvezményezettjei valószínűleg profitálnak azokból, a természetbeni ellátások nem mindig egészítik ki a minimumjövedelmet, és azokat nem veszi igénybe a minimumjövedelemben részesülő valamennyi kedvezményezett. A bizonyítékok azt mutatják, hogy e szolgáltatások némelyikének (pl. gyermekgondozás) igénybevétele az alacsony jövedelmű háztartások esetében a nyújtott kiegészítő támogatás ellenére alacsonyabb.

Bár valamennyi tagállamban működnek szociális biztonsági hálók, az ezek hozzáférhetővé és megfelelővé tétele terén elért haladás nem egyenletesen valósult meg. Bár a kialakításuk tagállamonként eltérő, és az a különböző nemzeti hagyományokat és a szociális védelmi rendszerek általános felépítését tükrözi, a tagállamok hasonló kihívásokkal szembesülnek, amint azt az európai szemeszter ismétlődő országspecifikus elemzése és ajánlásai is mutatják. Emellett a nyitott koordinációs módszer keretében folytatott tematikus megbeszélések közös kihívásokra világítottak rá, különösen az ellátások igénybevételenek elmaradása és a kedvezményezettek munkaerőpiaci részvételének és társadalmi integrációjának támogatása terén.

Kihívások

A jövedelemtámogatás megfelelőségének biztosítása szinte valamennyi tagállamban kihívás, többek között a bérek fejlődése miatt is. A megfelelőséget úgy lehet mérni, hogy összehasonlítjuk a kedvezményezettek összjövedelmét a nemzeti szegénységi küszöbvel⁶ (mintegy a szegénységcsökkentési hatás jelzéséként) és egy alacsony bérű munkavállaló

⁵ Európai Parlament 2010: The Role of Social Protection as Economic Stabiliser: Lessons from the Current Crisis (A szociális védelem mint gazdasági stabilizátor szerepe: a jelenlegi válság alapján levont tanulságok) című tanulmány.

⁶ Szegénységi arányban (a medián ekvivalens háztartási jövedelem 60 %-a, a szociális transzferek után) mérve.

jövedelmével⁷ (mintegy a munkaerőpiaci részvételhez kapcsolódó pénzügyi ösztönzők jelzéséeként). Bár az háztartásonként eltérő, mindkét mutató hasonló eredményeket ad, rámutatva arra, hogy az alacsony bérek közel vannak a szegénységi küszöbhez, és az ellátások még alacsonyabb szintűek. 2019-ben egy jövedelemtámogatásban részesülő kedvezményezett (egyedülálló személy) jövedelme 22 tagállamban a szegénységi küszöb 80 %-a alatt volt, míg egy alacsony bérű munkavállaló jövedelme valamennyi tagállamban elérte a szegénységi küszöböt vagy a felett volt. A gyermekes háztartások esetében a jövedelemtámogatás megfelelősége általában jelentősen magasabb (átlagosan körülbelül 10–20 százalékponttal).

Ha a jövedelemtámogatást ritkán vizsgálják felül, az azt eredményezheti, hogy az ellátások nem tartanak lépést a bérek fejlődésével, megemelkednek a megélhetési költségek, az árak vagy az infláció (különösen az élelmiszerek és az energia esetében), ilyen módon pedig tovább romolhat az ellátások megfelelősége. Számos tagállamban a minimumjövedelem-juttatások szintjének meghatározása és emelése nem alapul megbízható módszertanon, és nem kapcsolódik statisztikailag megalapozott referenciaértékekhez vagy mutatókhoz. A tagállamok mintegy egyharmadában alkalmaznak olyan automatikus indexálási rendszereket, amelyek a megélhetési költségekben bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében rendszeresen kiigazítják a jövedelemtámogatás összegét.

A jövedelemtámogatás és különösen a minimumjövedelem-juttatások megfelelősége az elmúlt évtizedben átlagosan szinte változatlan maradt az Unióban, annak ellenére, hogy az elmúlt években enyhe javulás következett be. Némi konvergencia figyelhető meg, különösen a több tagállamban bevezetett új minimumjövedelem-rendszereknek köszönhetően. Ezzel szemben 2009 óta jelentős mértékben romlott a megfelelőség több olyan tagállamban, ahol az arányok már az uniós átlag alatt voltak⁸.

A második közös kihívás a minimumjövedelem jogosulti köréhez kapcsolódik, mivel a szegénység kockázatának kitétt munkanélküliek mintegy 20 %-a nem jogosult jövedelemtámogatásra. Egyes csoportok különleges nehézségekkel szembesülnek a jövedelemtámogatásokhoz való hozzájutást illetően. Az életkorra vonatkozó előírások (például öt tagállamban 18 évnél magasabb a korhatár) korlátozhatják a fiatal felnőttek általi igénybevételt. Míg az állampolgárságra vonatkozó korlátozások korlátozott hatást gyakorolnak a támogathatóságra⁹, a jogszerű tartózkodás minimális hosszára (amelyet néhány tagállamban szabályoznak, és amely egytől tíz évig terjedhet) vonatkozó kritériumok korlátozhatják a külföldi állampolgár igénylők általi hozzáférést. Emellett az olyan kötelezettségek, mint például az állandó lakcímmel vagy bankszámlával való rendelkezés

⁷ A szociális védelemmel foglalkozó bizottságban a tagállamok megállapodtak a munkaképes korú népességnek szánt minimumjövedelem-juttatások területén egy teljesítményértékelési keretről. Három olyan kulcsfontosságú szakpolitikai tényezőt azonosítottak, amelyek a legnagyobb valószínűséggel befolyásolják az ilyen juttatások teljesítményét: 1. a juttatások megfelelősége, 2. támogathatósági szabályok és a juttatások igénybevétele, valamint 3. aktivizálás és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés. A tagállamok két olyan mutatóról állapodtak meg, amely a készpénzben nyújtott jövedelemtámogatás megfelelőségének mérésére szolgál: i. annak az érintett tagállam nemzeti szegénységi küszöbéhez viszonyított aránya; és ii. annak az átlagbér 50 %-ának megfelelő jövedelmű személyként meghatározott alacsony bérű munkavállaló jövedelméhez viszonyított aránya. Az alacsony bérű munkavállaló jövedelmét a minimálbér helyettesítőjeként használják, mivel minimálbér nem létezik minden országban.

⁸ A szociális védelemmel foglalkozó bizottság és az Európai Bizottság közös jelentése a minimumjövedelemről (27. ábra).

⁹ A belföldi állampolgárok és a más uniós tagállamok állampolgárai (a jogszerű tartózkodás megállapításának általános szabályaitól függően) valamennyi tagállamban jogosultak minimumjövedelemre.

kötelezettsége, akadályt jelentenek a hajléktalanok vagy a hátrányos területeken (pl. roma településeken) élő marginalizált személyek számára.

Míg a rászorultság ellenőrzése alapvető elem annak biztosításához, hogy a minimumjövedelem célcsoportját megfelelően határozzák meg, a jogosulti kör nem kielégítő volta a rászorultság vizsgálatából is fakadhat, amennyiben az túlságosan szigorú. A rászorultság ellenőrzése során a háztartás összes tagjának forrásait vizsgálják, legyen szó jövedelemről, eszközökről, ingatlanról vagy ingó javakról. A legtöbb tagállamban a rászorultság ellenőrzése során alkalmazott küszöbérték a nyújtott ellátás maximális szintjét reprezentálja (és a minimumjövedelem-juttatásokat arra használják, hogy a háztartás jövedelmét kiegészítsék erre a szintre). Egyes tagállamokban, ha a küszöbértéket alacsony szinten határozzák meg, a rászorultság ellenőrzése a minimumjövedelemmel való támogathatóságból jelentős számú alacsony jövedelmű háztartást és szegénységben élő munkavállalót kizárhat. A nem megfelelő jogosulti kör továbbá az eszközök vizsgálatának túlságosan szigorú kialakításából is fakadhat, amely olyan helyzetekhez vezethet, amikor adott háztartást az alacsony értékű eszközök¹⁰ aránytalan elszámolása miatt zárnak ki a minimumjövedelemből.

Végezetül előfordulhat, hogy az ellátások nem oszlanak el megfelelően a háztartás tagjai között, mivel az ellátások igényléséhez való jog a háztartás fenntartójára korlátozódik. A legtöbb országban a nőket általában nem tekintik háztartásfenntartóknak, kivéve, ha egyetlen felnőtt férfi sem él állandó jelleggel a háztartásban¹¹. Csak néhány tagállamban megengedett, hogy bizonyos esetekben a háztartások egyes tagjai részesülhessenek a juttatásokban, míg a támogathatóságot továbbra is a háztartás szintjén határozzák meg. Anélkül, hogy szükségszerűen növelnék a háztartás szintjén kapott ellátások általános szintjét, az azt megkönnyítő megoldások, hogy a háztartások egyes tagjai kapjanak jövedelemtámogatást, hozzájárulhatnak a nemek közötti egyenlőség, valamint a nők és a fiatal felnőttek gazdasági függetlenségének és jövedelembiztonságának előmozdításához.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretébe tartozó nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek reformokat irányoznak elő azokban a tagállamokban, ahol az európai szemeszter folyamata során kiadott országspecifikus ajánlások a minimumjövedelmek megfelelőségével és jogosulti körével kapcsolatos kihívásokat azonosítottak¹². Például számos beruházás a szociális szolgáltatások bővítésére vagy minőségének javítására, az energiaszegénység elleni küzdelemre és a kiszolgáltatott csoportok bevonására összpontosít. Egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervek célja továbbá a szociális ellátások – köztük a minimumjövedelem – hatékonyságának és megfelelőségének növelése.

Harmadszor, a minimumjövedelem igénybevételének elmaradása minden tagállamban meglehetősen magas arányúnak tűnik. Az igénybevétel elmaradására vonatkozó rendelkezésre álló becslések szerint az arány jellemzően a támogatható lakosság 30 %-ától 50 %-áig terjed. Ez különféle tényezőkkel magyarázható, mint például az információhiány, a hozzáférés bonyolultsága, az intézményekbe vetett bizalom hiánya és a megbélyegzés érzékelése. Úgy tűnik, hogy csak néhány tagállam gyűjt információt az igénybevétel elmaradásáról.

Negyedszer, a jövedelemtámogatási politikák és a munkaképesek munkaerőpiacra történő (újbóli) integrálását célzó ösztönzők közötti összhang továbbra sem kielégítő. A

¹⁰ Például alacsony értékű örökölt vagyontárgy vagy ingók, megtakarítások stb.

¹¹ Forrás: <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1126?lang=hu>

¹² Lettországból, Litvániából, Horvátországból, Spanyolországból, Romániából és Bulgáriából.

szociális biztonsági hálókat úgy kell kialakítani, hogy biztosítottak legyenek a munkavállalás ösztönzői. A jövedelemtámogatás kialakítása nevezetesen nem ronthatja a munkaösztönzőket, és nem hozhat létre szegénységi csapdákat (illetve nem hozhatja létre a dolgozó és jövedelemtámogatásban részesülő személyek számára az alacsony bérek csapdáját). Egyes esetekben a minimumjövedelem-juttatások (és a kiegészítő ellátások tekintetében is) magas megvonási aránya vagy a magas marginális tényleges adókulcs alacsony munkavállalási ösztönzőket okozhat. Bár nyilvánvaló, hogy a munkából származó jövedelemnek (már a minimálbér szintjén is) magasabbnak kell lennie, mint a juttatásokból származó jövedelemnek, a minimumjövedelemben részesülők munkába állásának arányát más tényezők is befolyásolják (pl. a foglalkoztatási tanácsadásban vagy egyéb testreszabott aktivizálási intézkedésekben való részvétel és azok színvonala, készséghiányok, egészséggel kapcsolatos problémák, gyermekgondozási lehetőségek stb.).

A foglalkoztatásba való átmenetet ösztönző aktív munkaerőpiaci politikák magukban foglalják az egész életen át tartó tanulást, a sajátos igényeknek megfelelő személyre szabott támogatást és tanácsadást, előmozdítják a minőségi munkahelyeket és a munkahelyek megtartását és lehetővé teszik az előmenetelt, összhangban a befogadó munkaerőpiacok koncepciójával¹³. Számos tagállamban azonban ezek az intézkedések nem igazodnak kellőképpen a minimumjövedelemben részesülők egyéni igényeihez, akik gyakran a leginkább ki vannak szorulva a munkaerőpiacról.

Bár a legtöbb tagállamban követelmény az aktivizálási programokban való részvétel, előfordulhat, hogy nem is állnak rendelkezésre megfelelő intézkedések. Az aktivizálási követelményeket (és a kapcsolódó szankciókat) olyan támogató szolgáltatásoknak kell kísérniük, mint a tanácsadás, a coaching vagy az álláskereséshez nyújtott segítség, hogy hatékonyabbak legyenek, és ösztönözzék az állásajánlatok elfogadását. Különös figyelmet kell fordítani a munkaerőpiacon kívüli vagy a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett fiatal felnőttekre. Annak érdekében, hogy a lehető legrövidebb időn belül visszatérjenek az oktatásba, a képzésbe vagy a munkaerőpiacra, a jövedelemtámogatásban való részesülést olyan különösen erős aktivizálási intézkedésekhez kell kötni, amelyek támogatják őket a munkatapasztalat megszerzésében és a munka változó világához szükséges megfelelő készségek fejlesztésében, különös tekintettel a zöld és digitális átállás szempontjából releváns készségekre.

A munkába állás pozitív ösztönzői, amelyek támogatják a munkaerőpiacra való fokozatos átmenetet, miközben a foglalkoztatás ideje alatt bizonyos ideig fenntartják a minimumjövedelemmel való támogathatóságot, általában pozitív eredményeket hoznak. A kínált munkahelyek színvonala és fenntarthatósága (azaz a tartós, színvonalas munkahelyek kínálása) szintén kihívást jelent. A közmunkaprogramokban való részvétel vagy kötelező, vagy az első lehetőség a kedvezményezett számára a tagállamok mintegy egynegyedében, annak ellenére, hogy a közmunkák általában csekély vagy semmilyen hatást nem gyakorolnak a foglalkoztatásba való hosszabb távú átmenet támogatására. A szociális gazdaság alapvető szerepet játszik a minimumjövedelemben részesülők foglalkoztatási lehetőségeinek elősegítésében. A szociális gazdaságban való foglalkoztatás ugródeszkaként szolgálhat a nyitott munkaerőpiachoz való kötődés felé.

Ötödször, szintén szükség van a minőségi támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférés biztosítására. Bár a támogató szolgáltatásokat nem lehet kimerítően felsorolni, azok jellemzően a mindenki számára nyújtott általános támogató szolgáltatásokat foglalják magukban, például a koragyermekkorai nevelést és gondozást, a képzést és oktatást,

---

¹³ Lásd a Bizottság 2008/867/EK ajánlását a munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről.

az egészségügyi ellátást és a tartós ápolás-gondozást. A támogató szolgáltatások egy különleges kategóriája – a társadalmi befogadási szolgáltatások – olyan szolgáltatásokat foglal magában, amelyek a munkaerőpiacról leginkább kiszorultak sajátos problémáival foglalkoznak, segítve őket a társadalomba és a foglalkoztatásba való beilleszkedésben. A társadalmi befogadási szolgáltatások közé tartozhat a szociális munka, a tanácsadás, a coaching, a mentorálás, a pszichológiai támogatás és a rehabilitáció. Ezenkívül az alapvető szolgáltatások, mint például a vízszolgáltatás, a víziközmű-szolgáltatás, az energiaszolgáltatás, a közlekedés, a pénzügyi szolgáltatások és a digitális kommunikáció hozzáférhetősége és megfizethetősége bármilyen további társadalmi integráció alapvető előkövetelménye. Bár e szolgáltatások többsége elvben a teljes lakosság számára elérhető, a hozzáférés és a megfizethetőség problémás lehet az elegendő forrással nem rendelkezők számára, különösen most a jelenlegi energiaár-emelkedések miatt.

Az energiaárak drámai emelkedése nyomást gyakorol a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra, és szélesebb körű társadalmi és gazdasági károkat okozhat. Ha ezekben a zavaros időkben rendelkezésre állnak a megbízható szociális biztonsági hálók, az hozzájárul az energiaszegénység kockázatának csökkentéséhez. Különösen a minimumjövedelem és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés járulhat hozzá az áremelkedések által a legkiszolgáltatottabbakra gyakorolt hatások enyhítéséhez, miközben egyéb strukturális intézkedéseket egészítenek ki. Az érintettekhez képest a jövedelemtámogatási intézkedések általában lehetővé teszik, hogy a támogatást még inkább a rászorulóknak támogatójára összpontosítsák, és jobban összeegyeztethetők az energiafogyasztás csökkentésére irányuló ösztönzők megőrzésével.

Hatodszor, azok a személyek, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, számos akadállyal és egyben összetett akadályokkal szembesülnek a befogadás terén, és ezért személyre szabott támogatásra szorúlnak. Egyesek aktívan készen állnak a munkaerőpiacra való (új) belépésre. Előfordulhat, hogy mások nem képesek (haladéktalanul) munkába állni, például a súlyos fogyatékkal élő vagy egészségügyi problémákkal küzdő személyek, az alapvető szociális készségekkel nem rendelkezők, a hajléktalanok, illetve a kisgyermeket vagy eltartott felnőtteket gondozó személyek. E személyek számára a társadalmi befogadási politikák elsődleges fontosságúak, és egy későbbi szakaszban megkönnyíthetik az állás szerzést. A személyre szabott támogatás biztosítása érdekében a legtöbb tagállam többdimenziós igényfelmérést végez. Az országok mintegy felében ez minden, elegendő forrással nem rendelkező háztartásban élő személyre kiterjed, míg a tagállamok egy kisebb csoportjában meghatározott csoportokra (pl. az egy adott időszakban munkanélküliekre) korlátozódik, vagy diszkrecionális alapon nyújtják. A többdimenziós igényfelmérést végző tagállamoknak azonban csak körülbelül a fele kínál az igényekhez szabott beilleszkedési tervet a társadalmi integráció és végül a foglalkoztatás akadályainak kezelése érdekében. Mivel a minimumjövedelemben részesülők jelentős része valószínűleg tartósan munkanélküli, a tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról szóló tanácsai ajánlással¹⁴ összhangban munkaerőpiaci integrációs megállapodást ajánlanak fel számukra.

Végezetül, a megalapozott szociális biztonsági hálók hatékony megvalósítását irányítási problémák nehezítik. A legfontosabb akadályok közé tartozik a különböző szervezetek közötti elégtelen koordináció az együttműködési normák hiánya, az információcsere hiánya, a képzett emberi kapacitás hiánya és az erőforrások – többek között az állami foglalkoztatási

¹⁴ A Tanács ajánlása (2016. február 15.) a tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról (HL C 67., 2016.2.20.).

infrastruktúra és a támogató szolgáltatások – alacsony szintje miatt. Ezek a korlátozások kihívást jelentenek a hatékonyság rendszeres nyomon követése és értékelése szempontjából is – a tagállamok mintegy fele rendelkezik rendszeres nyomonkövetési mechanizmusokkal, míg más tagállamokban még nem alakítottak ki ilyen gyakorlatot.

Több strukturális kihívás áll előttünk, ami erős szociális biztonsági hálókat tesz szükségessé. A gyorsuló zöld és digitális átállás lehetőséget kínál a gazdasági növekedés ösztönzésére és a munkahelyteremtésre. A jól megtervezett, megalapozott szociális biztonsági hálók segíthetnek e potenciál teljes körű kiaknázásában azáltal, hogy támogatják a munkaerőpiaci átmeneteket és a hátrányos helyzetű személyek aktívabb részvételét. Másrészt a járulékalapú ellátások (beleértve a munkanélküli ellátásokat és a jövőbeli nyugdíjakat is) nem kielégítő jogosulti köre, amelyet az atipikus foglalkoztatás növekvő alkalmazása okoz, további terheket róhat a nem járulékalapú rendszerekre.

Ebben az összefüggésben a szociális biztonsági hálókat és különösen a minimumjövedelmet korszerűsíteni kell és ki kell igazítani a társadalmi befogadás előmozdítása és a munkaképes személyeknek a minőségi foglalkoztatás felé tett újukon történő támogatása érdekében.

Az Unió régóta foglalkozik a megfelelő szociális biztonsági hálók megőrzésével a méltósággal élhető élet védelme érdekében. A Tanács 1992-ben elfogadta a szociális védelmi rendszereken belüli megfelelő forrásokra és szociális segítségnyújtásra vonatkozó egységes kritériumokról szóló 92/441/EGK ajánlást¹⁵, amelyben közös célkitűzésként javasolta a garantált jövedelem minimumszintjének meghatározását, valamint az e cél elérésére vonatkozó elveket és iránymutatásokat. A keretrendszer általános elvei között szerepelt a munkára vagy a szakképzésre való aktív rendelkezésre állás azon személyek esetében, akiknek életkora, egészségi állapota és családi helyzete ezt lehetővé teszi, valamint mások esetében a gazdasági és társadalmi integrációt célzó intézkedések. Az említett ajánlás céljait a munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló 2008/867/EK bizottsági ajánlás¹⁶ megismételte és tovább erősítette.

Felismerve, hogy a jelenlegi kihívások kezelése szempontjából fontos az uniós szintű szakpolitikai válasz, a Tanács 2020 októberében felkérte a Bizottságot, hogy fogjon hozzá az uniós keret aktualizálásához, hogy hatékonyan támogassa és egészítse ki a nemzeti minimumjövedelem védelmére vonatkozó tagállami politikákat¹⁷. Állásfoglalásában¹⁸ az Európai Parlament felhívta a tagállamokat, hogy vezessenek be megfelelő minimumjövedelmet, és kiemelte a minimumjövedelem védelmének mint a szegénység elleni küzdelem eszközének szerepét.

Mindezek alapján és annak érdekében, hogy az élet valamennyi szakaszában biztosítható legyen a méltósággal élhető élet, ezen ajánlás célja a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem a megfelelő jövedelemtámogatásnak, az elegendő

¹⁵ A Tanács 92/441/EGK ajánlása (1992. június 24.) a szociális védelmi rendszereken belüli megfelelő forrásokra és szociális segítségnyújtásra vonatkozó egységes kritériumokról (HL L 245., 1992.8.26., 46. o.).

¹⁶ A Bizottság 2008/867/EK ajánlása (2008. október 3.) a munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről (HL L 307., 2008.11.18., 11. o.).

¹⁷ A Tanács következtetései (2020. október 12.) „A minimumjövedelem védelmének a szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem céljából a Covid19-világjárvány összefüggésében és azon túl történő megerősítése”.

¹⁸ Az Európai Parlament állásfoglalása (2017. október 24.) a garantált minimumjövedelemmel mint a szegénység elleni küzdelem eszközével kapcsolatos szakpolitikákról (2016/2270(INI)).

forrással nem rendelkező személyek támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáféréseinek és a munkaképesek munkaerőpiaci integrációjának az előmozdítása révén, a szociális jogok európai pillérének 14. alapelvével összhangban. Ennek során **arra törekszik, hogy magas szintű foglalkoztatást érjen el** azáltal, hogy aktívan hozzájárul a munkaképes személyek munkaerőpiaci integrációjához. Ezeket a célkitűzéseket a tagállamok szociális védelmi rendszereik szervezésére vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül kell elérni.

Ezen általános célkitűzés elérése érdekében a kezdeményezés konkrét célkitűzései a következők:

- a) a jövedelemtámogatás megfelelőségének javítása;
- b) a minimumjövedelem jogosulti körének és igénybevételének javítása;
- c) a munkaképes személyek befogadó munkaerőpiacokhoz való hozzáféréseinek javítása;
- d) a támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
- e) a személyre szabott támogatás előmozdítása;
- f) a szociális biztonsági hálók uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű irányításának, valamint a nyomonkövetési és jelentéstételi mechanizmusoknak a hatékonyabbá tétele.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat hozzájárul a szociális jogok európai pillére 14. elvének megvalósításához, és a pillér egyéb elveinek – például „a foglalkoztatás aktív támogatása”, a „szociális védelem”, „az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés”, az „oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás” és az „esélyegyenlőség” elvének – a megvalósulását is elő fogja mozdítani. A javaslat elő fogja segíteni a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben meghatározott, a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt cél, valamint a gyermekszegénységre vonatkozó rész cél elérését, és támogatni fogja a foglalkoztatásra vonatkozó kiemelt célok, valamint a készségekkel kapcsolatos kiemelt cél elérését.

A javaslat a szociális védelmi rendszereken belüli megfelelő forrásokra és szociális segítségnyújtásra vonatkozó egységes kritériumokról szóló 92/441/EGK tanácsi ajánlásra épül. A javaslat összhangban áll a meglévő rendelkezésekkel, és új elemeket vezet be, amennyiben úgy ítélték meg, hogy a 92/441/EGK tanácsi ajánlás nem volt elegendő, és a társadalmi változásoknak megfelelően tovább kellett azt fejleszteni. Az egyszerűsítés érdekében e javaslat célja, hogy felváltsa a 92/441/EGK tanácsi ajánlást, ugyanakkor biztosítsa, hogy a védelem elért szintje ne csökkenjen.

A javaslat továbbá kiegészíti a munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló 2008/867/EK bizottsági ajánlást. Az aktív befogadási stratégiák célja, hogy segítsék a munkaképes személyek fenntartható, minőségi foglalkoztatásba történő integrálását, valamint hogy elegendő forrást és támogatást biztosítsanak a méltósággal élhető élethez azok számára, akik nem munkaképesek. Ez a javaslat az említett ajánlás végrehajtása során szerzett tapasztalatokra és tanulságokra épít, és lehetőséget kínál az ajánlás különböző elemeinek továbbfejlesztésére és a fennmaradó hiányosságok kezelésére.

A javasolt kezdeményezés a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) Social Protection Floors (Szociális védelmi küszöbök) című ajánlására¹⁹ épül, és kiegészíti azt, amely ajánlás iránymutatást nyújt az országoknak a szociális védelem hatókörének kiterjesztéséhez azáltal, hogy prioritásként kezeli a szociális védelem minden rászoruló számára hozzáférhető nemzeti minimumainak létrehozását.

Az európai szemeszter gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációs folyamata rávilágított a minimumjövedelem-rendszerekkel és a kapcsolódó elemekkel – például a társadalmi befogadással és a munkaerőpiaci aktivizálással – kapcsolatos strukturális kihívásokra, és számos tagállam kapott kapcsolódó országspecifikus ajánlásokat. A felülvizsgált szociális eredménytábla²⁰ nyomon követi a tagállami teljesítményeket és tendenciákat, lehetővé téve a Bizottság számára, hogy figyelemmel kíséresse az országspecifikus ajánlások végrehajtása terén elért előrehaladást. A 2022. évi foglalkoztatási iránymutatások kimondják, hogy a szociális védelmi rendszereknek megfelelő minimumjövedelem-juttatásokat kell biztosítaniuk mindenki számára, aki nem rendelkezik elegendő forrással, és elő kell mozdítaniuk a társadalmi befogadást azáltal, hogy ösztönzik az embereket a munkaerőpiacon és a társadalomban való aktív részvételre, többek között a szociális szolgáltatások célzott nyújtása révén. Az elemző munka megerősítése érdekében a szociális védelemmel foglalkozó bizottság teljesítményértékelési keretet fogadott el, amelynek eredményeit tükrözte az együttes foglalkoztatási jelentés, az országjelentések és az országspecifikus ajánlások.

Az ilyen háttér-információk folyamatos gyűjtése, valamint a nyitott koordinációs módszer keretében az egymástól való tanulásnak és a gyakorlatok cseréjének megkönnyítése érdekében a minimumjövedelemért felelős nemzeti hatóságok hálózatának (MINET) létrehozása lehetővé tette a tagállamok közötti rendszeres strukturált párbeszédet.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A kezdeményezés számos egyéb uniós kezdeményezéssel is összhangban áll és kiegészíti azokat.

A tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról szóló tanácsi ajánlás²¹ azt javasolja, hogy a tagállamok nyújtsanak egyedi támogatást a tartósan munkanélküli személyeknek és ösztönözzék a releváns szolgáltatások koordinációjának javítását.

A munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló tanácsi ajánlás²² célja annak biztosítása, hogy valamennyiük hatékony, megfelelő és átlátható szociális védelmi rendszerekhez járuljon hozzá és formális hozzáférést kapjon azokhoz. It aims in particular at supporting people in non-standard forms of employment and self-employment who, due to their employment status, are not sufficiently covered by contributory-based social security schemes and thus are exposed to higher economic uncertainty.

---

¹⁹ A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) Social Protection Floors (Szociális védelmi küszöbök) című ajánlása, 2012 (202. sz.).

²⁰ [Social scoreboard indicators – European Pillar of Social Rights – Eurostat \(europa.eu\)](#).

²¹ A Tanács ajánlása (2016. február 15.) a tartósan munkanélküli személyek munkaerő-piaci integrációjáról (HL C 67., 2016.2.20.).

²² A Tanács ajánlása (2019. november 8.) a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről (HL C 387., 2019.11.15.).

A megfelelő minimálbérekről szóló irányelv²³ egy keretrendszer létrehozására irányul a minimálberek megfelelőségének javítása, valamint a minimálberek nyújtotta védelem munkavállalók általi elérhetőségének fokozása érdekében, ezáltal járulva hozzá a dolgozói szegénység és a szegénységi csapdák felszámolásához.

Az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” témájáról szóló tanácsi ajánlás²⁴ célja annak biztosítása, hogy a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül valamennyi 30 éves kor alatti fiatal színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön, ezáltal megakadályozva elszegényedésüket és társadalmi kirekesztődésüket.

Az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlás²⁵ felhívja a tagállamokat arra, hogy garantálják a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek számára a fejlődésük és jóllétük szempontjából kulcsfontosságú szolgáltatásokhoz való ingyenes és tényleges hozzáférést, beleértve a szülőket célzó, a munkaerőpiaci integrációra irányuló intézkedéseket, valamint a családoknak és háztartásoknak nyújtott jövedelemtámogatást is.

A foglalkoztatás hatékony és aktív támogatásáról (EASE) szóló bizottsági ajánlás²⁶ hangsúlyozza a koherens szakpolitikai csomagok jelentőségét és kidolgozását, ideértve a munkaerő-felvételi és átmenetet támogató ösztönzőket, a továbbképzést és átképzést, valamint az állami foglalkoztatási szolgálatok által nyújtott fokozott támogatást.

The Gender Equality Strategy 2019-2025²⁷ recognizes the higher proportion of women, particularly older women, in poverty, due to the gender employment and pay gaps and which, accumulated throughout life result in a wide pension gap.

A romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszer és a romák egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről szóló tanácsi ajánlás²⁸ felszólítja a tagállamokat a romákkal szembeni többszörös és strukturális megkülönböztetés elleni küzdelemre, annak biztosítására, hogy 2030-ig a romák többsége kitörjön a szegénységből, és erősebb intézkedésekre kerüljön sor a jövedelemtámogatás, a foglalkozás, az egészségügyi és szociális szolgáltatások, a lakhatás és az alapvető szolgáltatások egymással összefüggő területein.

A Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030)²⁹ című eszköz célja az, hogy biztosítsa többek között azt, hogy a fogyatékossgal élő

²³ Egészítse ki a hivatkozással, miután az irányelvet közzéteszik.

²⁴ A Tanács ajánlása (2020. október 30.) az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” témájában és az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás felváltásáról (HL C 372., 2020.11.4.).

²⁵ A Tanács (EU) 2021/1004 ajánlása (2021. június 14.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról (HL L 223., 2021.6.22., 14. o.).

²⁶ A Bizottság (EU) 2021/402 ajánlása (2021. március 4.) a Covid19-válságot követően a foglalkoztatás hatékony és aktív támogatásáról (EASE) (HL L 80., 2021.3.8., 1. o.).

²⁷ [EUR-Lex – 52020DC0152 – HU – EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

²⁸ A Tanács ajánlása (2021. március 12.) a romák egyenlőségéről, társadalmi befogadásáról és részvételéről (HL C 93., 2021.3.19.).

²⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

személyek gyakorolhassák emberi jogait, egyenlő esélyekkel rendelkezzenek és egyenlően vehessenek részt a társadalmi és gazdasági életben, valamint megfelelő szociális védelemben részesüljenek, hogy a fogyatékossgal élő személyek és családjaik számára a tisztességes életszínvonalhoz szükséges, megfelelő jövedelmet lehessen biztosítani.

Az Új európai készségfejlesztési program³⁰ átfogó tervet határoz meg a társadalmi méltányosság biztosítására és arra, hogy mindenki – többek között a legkiszolgáltatottabbak is – könnyebben hozzáférhessen/hozzáférhessenek az inkluzív oktatáshoz és képzéshez. Az egyéni tanulási számlákról szóló tanácsi ajánlás³¹, amelyet az európai készségfejlesztési program egyik eredményeként fogadtak el, lehetővé teszi, hogy az egyének a munkaerőpiac szempontjából releváns képzésben vehessenek részt és felvértezi őket arra, továbbá megkönnyíti számukra a munkába állást és a munkában maradást. A javasolt „készségek európai éve” (2023) az élet valamennyi szakaszában további hangsúlyt fog helyezni a készségekre.

Az „Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség” című bizottsági közlemény³² a korszerűsített lakások megfizethetőségének és akadálymentességének elvén alapul, és ezáltal hozzájárul, különösen az energiaszegénységről szóló bizottsági ajánlás³³ révén annak a célnak a megvalósulásához, hogy megfelelő lakhatást biztosítsanak a kiszolgáltatott lakosság számára.

A klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlás³⁴ konkrét iránymutatást határoz meg annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat az olyan szakpolitikai csomagok végrehajtásában, amelyek átfogó módon biztosítják a klímasemlegességre való méltányos átállást, különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra.

A REPowerEU terv³⁵ célzott intézkedések megtételére szólít fel a volatilitás minimalizálása, az árak kordában tartása és az (energia)szegénységben élő vagy a kockázatának kitett egyének védelme érdekében, hogy biztosíthatók legyenek a méltányos energetikai átállás hosszú távú előnyei és az orosz fosszilis tüzelőanyagok gyors kivételése.

A magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat³⁶ célja, hogy a tagállamok villamosenergia-fogyasztásának csökkentésével és az energiatermelők rendkívüli nyereségének a leginkább rászorulókkal, köztük a

---

³⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program”, COM(2020) 274 final.

³¹ A Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egyéni tanulási számlákról (HL C 243., 2022.6.27.).

³² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség”, COM(2020) 662 final.

³³ A Bizottság (EU) 2020/1563 ajánlása (2020. október 14.) az energiaszegénységről (HL L 357., 2020.10.27., 35. o.).

³⁴ A Tanács ajánlása (2022. június 16.) a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról (HL C 247., 2022.6.27.).

³⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – REPowerEU terv, COM(2022) 230 final.

³⁶ Javaslat – A Tanács rendelete a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról, COM(2022) 473 final.

kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokkal való megosztásával kezelje az energiaárak jelentős emelkedését.

A szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv³⁷ elősegíti, hogy a szociális gazdaság virágozzon, kiaknázza az abban rejlő gazdasági és munkahelyteremtési potenciált, valamint annak hozzájárulását a méltányos és inkluzív helyreálláshoz, továbbá a zöld és digitális átálláshoz.

Ez a javaslat hozzájárul a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend célkitűzéseéhez.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogonalap

A javasolt ajánlás az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 292. cikkén mint eljárási jogalapon alapul, az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének j) pontjával mint anyagi jogalappal együtt.

A 153. cikk (1) bekezdésének j) pontja lehetővé teszi az Unió számára, hogy támogassa és kiegészítse a tagállamok tevékenységeit a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem terén. A javaslat ehhez a célkitűzéshez azáltal járul hozzá, hogy előmozdítja a méltósággal élhető életet lehetővé tevő szintű jövedelemtámogatást, a támogató és az alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáféréssel, továbbá a munkaképes személyek munkaerőpiaci integrációját támogató intézkedésekkel együtt.

A 153. cikk (1) bekezdése j) pontjának mint anyagi jogalapnak az alkalmazását először is a 153. cikk (2) bekezdésének a) pontja korlátozza, mivel annak értelmében csak olyan intézkedések fogadhatók el, amelyek arra szolgálnak, hogy ösztönözzék az együttműködést a tagállamok között, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen összehangolását.

Az EUMSZ 153. cikkének (4) bekezdése értelmében továbbá, ahogyan a 153. cikk alapján elfogadott valamennyi rendelkezés, az ajánlás i. nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy szociális biztonsági rendszerük alapelveit meghatározzák; ii. és nem érintheti jelentősen a rendszerek pénzügyi egyensúlyát.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A szubszidiaritás elvével összhangban a foglalkoztatás- és a szociális védelmi politika továbbra is elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartozik.

A 92/441/EGK tanácsi ajánlással és a szociális védelmi célkitűzések és szakpolitikák konvergenciájáról szóló 92/442/EGK tanácsi ajánlással³⁸ kezdve az Unió intézkedéseket hozott a szociális védelem területén azon konszenzusra építve, hogy az egységes piac elmélyítését a szociális szolidaritásnak és a szociális védelmi politikák tagállamok közötti konvergenciájának kell kiegészítenie.

Bár valamennyi tagállam fogadott el reformokat a minimumjövedelem területén, a bizonyítékok azt mutatják, hogy a legtöbb tagállamban van még mit javítani az azonosított

³⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Emberközpontú gazdaság kiépítése: a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv”, COM(2021) 778 final.

³⁸ A Tanács 92/442/EGK ajánlása (1992. július 27.) a szociális védelmi célkitűzések és szakpolitikák konvergenciájáról (HL L 245., 1992.8.26., 49. o.).

kihívások integrált módon történő kezelése érdekében. A minimumjövedelem tényleges biztosítása és a munkaerőpiaci aktivizálási intézkedések terén mutatkozó hiányosságok növelik az érintett személyek és családjaik jóllétét fenyegető kockázatokat – akik nagyobb gazdasági bizonytalansággal küzdenek –, továbbá csökkentik a gazdaság általános foglalkoztatási szintjét. A nem megfelelő jövedelemtámogatás és a lakosság jelentős részének a támogatási szolgáltatásokhoz való elégtelen hozzáférése negatív következményekkel jár a társadalmi méltányosságra és a fenntartható növekedésre nézve. A tartós inaktivitás és a munkaerőpiacról való távolmaradás a készségek eróziójához, valamint alacsonyabb minőségű és kevésbé termelékeny munkaerőhöz vezet. Ez a társadalmi kirekesztés és a szegénység erős motorja, és akadályozza a 2030-ra kitűzött kiemelt célok elérését. Amint azt a javaslatot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum is bemutatja, a szegénység csökkentésére vonatkozó célkitűzés valószínűleg nem fog teljesülni az elkövetkező években, hacsak a tagállamok nem erősítik meg szociális védelmi és társadalmi befogadási rendszereiket, miközben a foglalkoztatási cél hatékonyabb munkaerőpiaci aktivizálási politikákat tesz szükségessé.

Tekintettel a fellépés elmaradásának (vagy elégtelenségének) kockázatára, valamint a múltbeli tendenciákra és az előttünk álló társadalmi kihívásokra, továbbá a tagállamok esetleges egymástól való tanulására, az Unió megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy fokozza az erőfeszítéseket és vezető szerepet töltsön be, tiszteletben tartva ugyanakkor a tagállamok hatásköreit a szociális védelem területén. Az uniós fellépés hozzájárulhat annak biztosításához, hogy valamennyi tagállam egyidejűleg azonos irányba haladjon, előmozdítva a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti felfelé irányuló konvergenciát, ami igazságosabb és összetartóbb társadalmakat eredményez.

- **Arányosság**

Az ezen ajánlásban javasolt intézkedések arányosak a kitűzött célokkal. A javaslat támogatja a tagállamokban már létező szociális biztonsági hálókat és minimumjövedelmet, és kiegészíti a tagállamok erőfeszítéseit a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem és a hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci integrációja terén. A javasolt intézkedés tiszteletben tartja a tagállamok gyakorlatait és szociális védelmi rendszereik sokféleségét. Elismeri, hogy az eltérő nemzeti, regionális vagy helyi helyzetek az ajánlás végrehajtásának mikéntjében eltérésekhez vezethetnek, és lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy sajátos körülményeiknek megfelelően hasznosítsák az ajánlást. Az arányosság az eszköz megválasztásában is kulcsszerepet játszott.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A jogi eszköz egy tanácsi ajánlásra irányuló javaslat, amely tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elveit. A meglévő uniós joganyagra támaszkodik, és összhangban van a foglalkoztatás- és a szociálpolitika területén az uniós intézkedésekhez rendelkezésre álló eszköztípusokkal. A tanácsi ajánlás konkrét iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a reform pályájára vonatkozóan, ugyanakkor a tagállamok mérlegelési jogkörére hagyja az intézkedéseknek a nemzeti intézményekhez és teljesítési modellekhez való igazítását. Meghatározza a tagállamok által mérlegelendő intézkedéseket, és szilárd alapot biztosít az európai uniós szintű együttműködéshez ezen a területen, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamok hatáskörét az érintett szakpolitikai területeken. Elfogadását követően ez az ajánlás lép a 92/441/EGK tanácsi ajánlás helyébe.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

A Bizottság 1999-ben jelentést nyújtott be a 92/441/EGK tanácsi ajánlás³⁹ végrehajtásáról. A jelentés megerősítette, hogy a minimumjövedelem alapvető szerepet tölt be mint a biztonsági háló végső mechanizmusa. A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy az ajánlás segítette megszervezni és ösztönözni a tagállamok között a minimumjövedelem szerepéről és fejlesztéséről folytatott vitát, és előmozdította a tagállamok körében a konvergenciát. A jelentés megállapította, hogy továbbra is jelentős különbségek vannak a minimumjövedelem működésében; abban, hogy milyen mértékben és mennyi ideig fedezik az alapvető szükségleteket, és hogyan kapcsolódnak más szociális és foglalkoztatási támogatási intézkedésekhez.

A Bizottság 2013-ban felülvizsgálta a 2008/867/EK bizottsági ajánlás⁴⁰ végrehajtását. Az értékelés megerősítette az aktív befogadáson alapuló megközelítés érvényességét, de elismerte, hogy annak nemzeti szintű végrehajtása terén viszonylag korlátozott előrelépés történt. Kiemelte az aktív befogadás három elemével kapcsolatos konkrét kihívásokat, mint például: i. a jövedelemtámogatás gyenge megfelelősége, igénybevételének elmaradása és korlátozott jogosulti köre, ii. dolgozói szegénység és az adó- és szociális ellátórendszerekből eredő potenciális fékek, valamint iii. a minőségi szolgáltatásokhoz való problémás hozzáférés számos tagállamban, különösen a romák, a migránsok és a fogyatékossgal élő személyek számára. Emellett a végrehajtást helyi szintű koordinációs kihívások és a szakpolitikai szintek között szétaprózódott hatáskörök akadályozták.

2017-ben újabb felülvizsgálatot végeztek a 2008/867/EK bizottsági ajánlás végrehajtása terén elért haladásról⁴¹. Az értékelés megállapításai hangsúlyozták az integrált és átfogó szakpolitikai intézkedések fontosságát a hátrányos helyzetűek számára. Szorgalmazták, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a munkaképtelen személyek társadalmi befogadásának megfelelő támogatására, és hangsúlyozták az érdekelt felek közötti szoros együttműködésnek és az összes érintett partner aktív bevonásának a szükségességét.

Ezen értékelések eredményeit figyelembe vették e javaslat elkészítése során.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság két időszakban folytatott konzultációt az érdekelt felekkel. A Bizottság 2020. január 14. és november 30. között nyilvános konzultációt folytatott a szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési tervről (ideértve a pillér 14. elvét is)⁴², amely konzultáció hozzájárult a javaslat tartalmának kialakításához. Emellett 2022. január 5.

---

³⁹ A Bizottság jelentése a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szociális védelmi rendszereken belüli megfelelő forrásokra és szociális segítségnyújtásra vonatkozó egységes kritériumokról szóló, 1992. június 24-i 91/441/EGK ajánlás végrehajtásáról, COM(1998) 774 végleges.

⁴⁰ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló, 2008. évi európai bizottsági ajánlás tagállamok általi végrehajtásának nyomon követése – A szociális beruházási megközelítés felé, SWD(2013) 39 final.

⁴¹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló, 2008. évi európai bizottsági ajánlás végrehajtásáról SWD(2017) 257 final.

⁴² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására, SWD(2021) 46 final.

és május 5. között a Bizottság célzott konzultációkat folytatott magáról a kezdeményezésről. Ezekre a konzultációkra, főként tematikus vitákra a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, a szociális védelemmel foglalkozó bizottság és a Foglalkoztatási Bizottság, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózata, a Régiók Bizottsága, a fiatalok, a kutatók és a tudományos körök részvételével került sor. Valamennyi érdekelt fél részt vehetett a véleményezési felhívásban, amelyhez 75 egyéni hozzászólást és 33 állásfoglalást nyújtottak be, elsősorban a civil társadalom, a polgárok, valamint a vállalkozói szövetségek, a tudományos körök, a szakszervezetek és a hatóságok.

Az érdekelt felek többsége támogatta a jelenlegi keret megerősítését célzó uniós kezdeményezést. Többen megismételték, hogy a minimumjövedelmek összekapcsolódnak más támogatási intézkedésekkel, és mint ilyeneket a nemzeti szinten kialakított és végrehajtott tágabb szociális védelmi rendszerek részének kell tekinteni. A legmegfelelőbb eszközként általában az uniós szintű iránymutatást nyújtó tanácsi ajánlást említették, amely ugyanakkor a tagállamokra hagyja a végrehajtást. Az érdekelt felek többsége ismételten hangsúlyozta az aktív befogadást elősegítő megközelítés fontosságát, amely magában foglalja a jövedelemtámogatást, a befogadó munkaerőpiacokat, a társadalmi befogadást és a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Ahhoz, hogy a megközelítés hatékony legyen, megfelelő irányítási rendszernek kell támogatnia a különböző szereplők vertikális és horizontális szintű együttműködését. E célból számos érdekelt fél ismételten hangsúlyozta a helyi szereplők, köztük a szolgáltatók és a civil társadalmi szervezetek fontosságát, és azt ajánlotta, hogy ezek a szereplők váljanak az irányítási rendszerek részévé. A megfelelőséget illetően az érdekelt felek többsége egyetértett abban, hogy a méltósággal élhető élet biztosítása érdekében a jövedelemtámogatás szintjét a nemzeti szegénységi küszöb szintjén vagy a fölött kell meghatározni. Az érdekelt felek többsége rámutatott arra, hogy az ajánlás hatékony végrehajtásának támogatásához megalapozott nyomonkövetési rendszerekre van szükség.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A kezdeményezés alátámasztásául szolgáló bizonyítékok a következők:

- A bizottsági szolgálati munkadokumentumot alátámasztó, „Az uniós tagállamok minimumjövedelem-rendszerei terén fennálló ismeretbeli hiányosságok felszámolása, valamint az erősségek és kihívások azonosítása a hatékonyságukat illetően” című feltáró tanulmány. A tanulmány célja a következő volt: i. adatgyűjtés a nemzeti minimumjövedelemről az egész Unióban; ii. a minimumjövedelem hatékonyságával kapcsolatos erősségek és kihívások azonosítása; valamint iii. a különböző intézkedések hatásainak értékelése hatékonyságuk növelése céljából, ideértve az aktivizálást és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést is.
- A megfelelő jövedelemtámogatás nyújtása terén kiválasztott szakpolitikai alternatívák hatásainak modellezése, amelyet a Közös Kutatóközpont készített el.
- A szociális védelemmel foglalkozó bizottság által elfogadott, a minimumjövedelemre vonatkozó összehasonlító teljesítményértékelési keret, amely három olyan szakpolitikai tényezőt azonosított, amelyek a legnagyobb valószínűséggel befolyásolják a minimumjövedelem teljesítményét: i. a juttatások megfelelősége, ii. támogathatósági szabályok és a juttatások igénybevétele, valamint iii. aktivizálási intézkedések és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés. A keretrendszer több eredménymutatót, teljesítménymutatót és szakpolitikai tényezőre vonatkozó mutatót határozott meg, köztük a pénzbeli jövedelemtámogatás megfelelőségére vonatkozó kettős mutatót is, úgymint: i. annak az érintett tagállam nemzeti szegénységi

küszöbéhez viszonyított aránya; és ii. annak az átlagbér 50 %-ának megfelelő jövedelmű személyként meghatározott alacsony bérű munkavállaló jövedelméhez viszonyított aránya.

- A teljesítményértékelési keret alapján a szociális védelemmel foglalkozó bizottság és a Bizottság közös jelentése áttekintést nyújt a minimumjövedelem aktuális helyzetéről.
- A szociális védelmi teljesítményfigyelő (SPPM), amely meghatározza az Unió-szerte figyelemmel kísérendő legfontosabb éves szociális tendenciákat, valamint az egyes tagállamokon belüli legfontosabb társadalmi kihívásokat és jó szociális eredményeket.
- **Hatásvizsgálat**

A javasolt eszköz – a tanácsi ajánlás – elegendő mozgásteret biztosít a tagállamok számára annak meghatározására, hogy a nemzeti, regionális vagy helyi körülmények figyelembevételével hogyan lehet a legjobban megvalósítani e kezdeményezés célkitűzéseit. Mivel a lehetséges hatás a tagállamok által hozott konkrét intézkedésektől függ, a teljes körű hatásvizsgálat nem tudja teljeskörűen értékelni a várt hatást azelőtt, hogy a tagállamok végrehajtási döntéseket hoznának.

A kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum áttekintést nyújt a minimumjövedelem teljesítményével kapcsolatos legfontosabb kihívásokról. Tartalmazza továbbá a lehetséges szakpolitikai reformoknak a szegénység csökkentésére gyakorolt hatásának elemzését is.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Nem alkalmazandó.

- **Alapjogok**

A javaslat hozzájárul az élethez való és az emberi méltósághoz való jog védelméhez (az Európai Unió Alapjogi Chartájának [a továbbiakban: a Charta], 1. cikke), a szociális biztonsági ellátásokra és szociális szolgáltatásokra való jogosultság, a szociális támogatásra és lakástámogatásra való jog, valamint azok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges pénzeszközökkel, a tisztességes megélhetéshez való jog védelméhez (a Charta 34. cikke).

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Nem alkalmazandó.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A tagállamok rendszeresen jelentést tesznek a Bizottságnak az ezen ajánlás végrehajtása terén elért haladásról. Az ajánlás meghatározza továbbá a jövedelemtámogatás megfelelőségére vonatkozó rendelkezés 2030 végéig történő fokozatos végrehajtásának időszakát. Az elért eredményekről szóló jelentéseket a szociális védelemmel foglalkozó bizottságban kell megvitatni, szoros együttműködésben a Foglalkoztatási Bizottsággal és az állami foglalkoztatási szolgálatok hálózatával a befogadó munkaerőpiacokhoz való hozzáférés tekintetében.

A nemzeti eredményjelentések alapján a szociális védelemmel foglalkozó bizottság és a Bizottság rendszeresen közös jelentéseket fog készíteni uniós szinten. A Bizottság az európai

szemeszter összefüggésében rendszeresen nyomon fogja követni az ajánlás végrehajtását is, és adott esetben országspecifikus ajánlásokat ad ki.

A Bizottság emellett együtt kíván működni a szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal annak érdekében, hogy továbbfejlessze a minimumjövedelem-rendszerekre vonatkozó teljesítményértékelési keretet ezen ajánlás nyomán követésének alátámasztása, valamint a releváns mutatók rendelkezésre állásának és összehasonlíthatóságának javítása végett.

A Bizottság célja, hogy felülvizsgálja a javasolt ajánlásra válaszul hozott intézkedéseket, különös tekintettel azoknak a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentésére, a foglalkoztatás növelésére és a készségek fejlesztésére gyakorolt hatására, és a Bizottság 2032-ig jelentést tesz a Tanácsnak. A felülvizsgálat eredményei alapján a Bizottság mérlegelheti további javaslatok benyújtását.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nem alkalmazandó.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az (1) bekezdés ezen ajánlás célját ismerteti.

A (2) bekezdés az ajánlás összefüggésében alkalmazandó fogalommeghatározásokat tartalmazza.

A (3) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy alakítsanak ki megalapozott szociális biztonsági hálókat egy olyan integrált megközelítés révén, amely ötvözi a jövedelemtámogatást, a munkaerőpiacra való (újbóli) beilleszkedést ösztönző eszközöket és támogatásokat, valamint a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A (4)–(7) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy biztosítsák a jövedelemtámogatás megfelelőségét azáltal, hogy átlátható módszertant határoznak meg a jövedelemtámogatás szintjének meghatározására és felülvizsgálatára, referenciaértékeket javasolnak a megfelelőség értékeléséhez, és javasolják a jövedelemtámogatás éves kiigazítását. A (6) bekezdés konkrétan felkéri a tagállamokat, hogy legkésőbb 2030. december 31-ig fokozatosan ériék el a jövedelemtámogatás megfelelőségét.

A (8) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy biztosítsák, hogy kérelmezni lehessen, hogy a jövedelemtámogatást a háztartás egyes tagjainak nyújtsák anélkül, hogy szükségszerűen növelnék a háztartás által kapott ellátások általános szintjét.

A (9) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy biztosítsák, hogy a minimumjövedelem az elegendő forrással nem rendelkező személyekre átfogóan kiterjedjen, többek között megkülönböztetésmentes támogathatósági kritériumok és arányos rászorultsági ellenőrzés révén.

A (10) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy ösztönözzék a minimumjövedelem teljes körű igénybevételét, többek között a kérelmezési eljárás egyszerűsítése, az adminisztratív akadályok csökkentése és a potenciális kedvezményezettek számára hozzáférhető információk biztosítása révén.

A (11) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy biztosítsanak megfelelő ösztönzőket a minimumjövedelemben részesülők számára a munkaerőpiacra való (újbóli) beilleszkedéséhez, és gondoskodjanak befogadó munkaerőpiacokról és magas foglalkoztatási rátákról, többek között a humán tőkébe és készségekbe történő beruházások, a munkavállalás ösztönzőinek

védelme, a munkáltatók támogatása és a szociális gazdasági ágazatban a munkalehetőségek elősegítése révén.

A (12) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy biztosítsák a támogató és az alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférést az alapvető szolgáltatásokhoz (többek között az energiához) való hozzáférés folytonosságának biztosítása és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés akadályainak felszámolása révén.

A (13) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy dolgozzanak ki személyre szabott megközelítéseket a társadalmi befogadás és a foglalkoztatás tekintetében fennálló különböző olyan akadályok kezelésére, amelyekkel az elegendő forrással nem rendelkező személyek szembesülnek.

A (14)–(15) bekezdés azt ajánlja a tagállamoknak, hogy hozzanak létre hatékony irányítási és nyomonkövetési rendszereket, és rendszeresen számoljanak be a Bizottságnak az ajánlás végrehajtásáról.

A (16) bekezdés felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az együttműködést a szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal a minimumjövedelem-rendszerekre vonatkozó teljesítményértékelési keret témakörében, valamint hogy javítsa a releváns adatok elérhetőségét és összehasonlíthatóságát. Javasolja továbbá a Bizottságnak és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságnak, hogy rendszeresen vizsgálják felül az ajánlás végrehajtása terén elért eredményeket, és 2032-ig tegyenek jelentést a Tanácsnak.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, összefüggésben 153. cikke (1) bekezdésének j) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Annak érdekében, hogy az élet valamennyi szakaszában biztosítható legyen a méltósággal élhető élet, ezen ajánlás célja a szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem és a magas foglalkoztatottsági szint elérése azáltal, hogy előmozdítja az elegendő forrással nem rendelkező személyek számára a megfelelő jövedelemtámogatást és a támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférést, valamint a munkaképes személyek munkaerőpiaci integrációját.
- (2) Az EUMSZ 151. cikke értelmében az Unió és a tagállamok célkitűzése többek között a foglalkoztatás, az élet- és munkakörülmények javítása, a megfelelő szociális védelem és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem.
- (3) Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta), 1. cikke elismeri és tiszteletben tartja a szociális biztonsági ellátásokra és szociális szolgáltatásokra való jogosultságot. A Charta továbbá azt is előírja, hogy az Unión belül jogszerűen lakóhellyel rendelkező és tartózkodási helyét jogszerűen megváltoztató minden személy jogosult szociális biztonsági ellátásokra és szociális előnyökre, valamint hogy a társadalmi kirekesztés és a szegénység leküzdése érdekében az Unió elismeri és tiszteletben tartja a jogot a tisztességes megélhetést célzó szociális támogatásra és lakástámogatásra mindazok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges pénzeszközökkel.
- (4) A szociális védelmi rendszereken belüli megfelelő forrásokra és szociális segítségnyújtásra vonatkozó egységes kritériumokról szóló, 1992. június 24-i 92/441/EGK tanácsi ajánlás⁴³ felhívja a tagállamokat arra, hogy ismerjék el az egyének azon alapvető jogát, hogy az emberi méltósággal összeegyeztethető életvitelhez elégséges forrásokban és szociális segítségnyújtásban részesüljenek a társadalmi kirekesztettség megszüntetésére irányuló átfogó és konzisztens törekvés részeként, továbbá azt javasolja a tagállamok számára, hogy szükség szerint igazítsák ki szociális védelmi rendszereiket. Tekintettel ezen ajánlás tartalmára, helyénvaló a 92/441/EGK ajánlást új ajánlással felváltani.

---

⁴³ A Tanács 92/441/EGK ajánlása (1992. június 24.) a szociális védelmi rendszereken belüli megfelelő forrásokra és szociális segítségnyújtásra vonatkozó egységes kritériumokról (HL L 245., 1992.8.26., 46. o.).

- (5) A munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló, 2008. október 3-i 2008/867/EK bizottsági ajánlás⁴⁴ átfogó stratégiát állapít meg avégett, hogy megkönnyítse a munkaképes személyek fenntartható és minőségi foglalkoztatáshoz való hozzáférését, a nem munkaképesek számára pedig méltó életkörülményeket biztosítson, és támogassa társadalmi szerepvállalásukat. Ez az integrált megközelítés, amely három politikai elem kombinációján alapul, azaz: megfelelő jövedelemtámogatás, befogadó munkaerőpiacok és minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, különösen fontos a munkaerőpiacról leginkább kiszorult vagy a társadalomból kirekesztett személyek számára.
- (6) Az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság 2017 novemberében kihirdette a szociális jogok európai pillérét, amely 20 elvet állapított meg a jól működő és tisztességes munkaerőpiacok és szociális jóléti rendszerek támogatására. A pillér 14. elve megállapítja, hogy „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy élete során bármikor, amikor nem rendelkezik elegendő anyagi forrással, olyan juttatásokban részesüljön, amelyek garantálják számára a méltósággal élhető élethez szükséges minimumjövedelmet, és ténylegesen hozzáférjen a méltányos életszínvonalat lehetővé tevő árukhoz és szolgáltatásokhoz. Azoknak a kedvezményezetteknek az esetében, akik képesek dolgozni, a minimumjövedelem-juttatásokat össze kell kapcsolni a munkaerőpiacra történő (újbóli) beilleszkedést ösztönző intézkedésekkel”.
- (7) A szociális jogok európai pillérének megvalósítására irányuló cselekvési terv⁴⁵ (a továbbiakban: a cselekvési terv) egy erős szociális unió megteremtésére irányuló törekvést határoz meg. Az Európai Tanács 2021 júniusában a Portói Nyilatkozattal összhangban⁴⁶ üdvözölte az Unió szegénységgel kapcsolatos szociális célkitűzését, amelynek értelmében 2030-ra a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek számát legalább 15 millióval⁴⁷ kell csökkenteni, beleértve legalább 5 millió gyermeket. Az Európai Tanács üdvözölte továbbá a foglalkoztatásra vonatkozó kiemelt célt, amely szerint a 20–64 évesek legalább 78 %-ának foglalkoztatottnak kell lennie, valamint a készségekre vonatkozó kiemelt célt, amelynek értelmében a felnőttek legalább 60 %-ának évente részt kell vennie képzésen. 2022 júniusában a tagállamok előterjesztették nemzeti célkitűzéseiket. Az európai szemeszter, az együttes foglalkoztatási jelentés és az országspecifikus ajánlások elemzésekkel való alátámasztását felülvizsgált szociális eredménytábla és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság által elfogadott, a minimumjövedelemre vonatkozó összehasonlító teljesítményértékelési keret erősíti.
- (8) A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend és annak támogató céljai hangsúlyozzák, hogy a fenntartható gazdasági növekedésnek együtt kell járnia a szegénység és egyéb nélkülözések felszámolásával, az egyenlőtlenségek csökkentésével, valamint az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való hozzáférés javításával.

⁴⁴ A Bizottság 2008/867/EK ajánlása (2008. október 3.) a munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről (HL L 307., 2008.11.18., 11. o.).

⁴⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására”, COM(2021) 102 final.

⁴⁶ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

⁴⁷ A 2019-es szinthez képest.

- (9) Az Európai Parlament 2017. október 24-i állásfoglalásában⁴⁸ felhívta a tagállamokat, hogy vezessenek be megfelelő minimumjövedelmet, és kiemelte a minimumjövedelem védelmének mint a szegénység elleni küzdelem eszközének szerepét. A Tanács 2020. október 12-i következtetéseiben⁴⁹ felkérte a Bizottságot, hogy fogjon hozzá az uniós keret aktualizálásához, hogy hatékonyan támogassa és egészítse ki a nemzeti minimumjövedelem védelmére vonatkozó tagállami politikákat. Az Európa jövőjéről szóló konferencia során a polgárok a minimumjövedelemre vonatkozó közös uniós keret létrehozását szorgalmazták⁵⁰.
- (10) Ez az ajánlás a 2008/867/EK bizottsági ajánlás végrehajtása terén elért eredményeket felülvizsgáló bizottsági értékelések⁵¹ megállapításaira épül. Az értékelések megerősítették az aktív befogadáson alapuló megközelítés érvényességét, de rámutattak többek között a következőkhöz kapcsolódó konkrét kihívásokra: a minimumjövedelem alacsony szintű megfelelése, korlátozott igénybevétele és szűk jogosulti köre, az adó- és juttatási rendszerekből eredő potenciális fékek, valamint a társadalmi befogadást és a munkaerőpiaci integrációt elősegítő minőségi szolgáltatásokhoz való problémás hozzáférés. Szorgalmazták továbbá, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni a munkaképtelen személyek társadalmi befogadásának megfelelő támogatására.
- (11) Annak ellenére, hogy az elmúlt évtizedben történt némi előrelépés az Unióban a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentése terén, 2021-ben még mindig több mint 95,4 millió ember volt továbbra is kitéve a kockázatnak, és a kockázat a nők esetében magasabb volt, mint a férfiak esetében. Számos tagállamban nőtt a (kvázi) aktív kereső nélküli háztartásokban élők elszegényedésének kockázata és súlyosbodott a szegénység mélysége és tartóssága, amit a szociális transzfereknek a szegénység csökkentésére gyakorolt hatásának csökkenése követett, és ez aggodalomra ad okot. Az Uniónak és tagállamainak többet kell tenniük annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőknek és hátrányos helyzetűeknek, és azt hatékonyabban tegyék.
- (12) A minőségi és fenntartható foglalkoztatás a legjobb út, amely kivezet a szegénységből és a társadalmi kirekesztésből. Ugyanakkor annak biztosítása, hogy több ember legyen jelen a munkaerőpiacon, hozzájárul a szociális védelmi rendszerek finanszírozásához és fokozza azok pénzügyi fenntarthatóságát, hozzájárulva a nemzedékek közötti méltányossághoz és előmozdítva a társadalmi kohéziót. A magasabb foglalkoztatási szintek elérése érdekében rendkívül fontos a személyek támogatása a sikeres munkaerőpiaci átmenetben.
- (13) A Covid19-világjárványhoz kapcsolódó lezárások idején még fontosabbá váltak a megfelelő és célzott szociális biztonsági hálók társadalmi és gazdasági előnyei. A járvány megfékezésére irányuló intézkedések aránytalan hatást gyakoroltak a nőkre és

⁴⁸ Az Európai Parlament állásfoglalása (2017. október 24.) a garantált minimumjövedelemmel mint a szegénység elleni küzdelem eszközeivel kapcsolatos szakpolitikákról (2016/2270(INI)).

⁴⁹ A Tanács következtetése (2020. október 12.) „A minimumjövedelem védelmének a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem céljából a Covid19-világjárvány összefüggésében és azon túl történő megerősítése”.

⁵⁰ Conference on the Future of Europe – Report on the Final Outcome (Konferencia Európa jövőjéről – A végeredményre vonatkozó jelentés), 2022. május, 58. o.

⁵¹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló, 2008. évi európai bizottsági ajánlás tagállamok általi végrehajtásának nyomán követése – A szociális beruházási megközelítés felé, SWD(2013) 39 final. Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A munkaerőpiacról kiszorultak aktív befogadásának elősegítéséről szóló, 2008. évi európai bizottsági ajánlás végrehajtásáról SWD(2017) 257 final.

a hátrányos helyzetű csoportokra, különösen az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés tekintetében – a fizikai és a mentális egészséggel kapcsolatos okok miatt egyaránt –, az oktatáshoz és a releváns szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében, és tovább súlyosbították a munkavállalás már meglévő korlátait is⁵². A válság tanulságai rávilágítottak a megfelelő, átfogó és reziliens szociális védelmi rendszerek fontosságára is, amelyek sokkhatásokra reagáló, megelőző eszközök a helyreállítás támogatására.

- (14) Az Uniót továbbra is a globalizációhoz, a zöld és digitális átálláshoz, a demográfiai változásokhoz és a változó munkavégzési szokásokhoz kapcsolódó makrogazdasági tendenciák formálják. Az átfogó és megalapozott szociális biztonsági hálók, amelyek megfelelő jövedelemtámogatást biztosítanak és megkönnyítik a munkaerőpiaci átmenetet, beleértve az átképzés és a továbbképzés támogatását is, segíthetnek abban, hogy ezek a folyamatok igazságosak és inkluzívak legyenek. A karrierutak változásai, amelyek együtt járnak az atipikus foglalkoztatási formák növekedésével, megnehezíthetik az alacsony jövedelműek számára a biztosításalapú szociális védelmi rendszerekben történő részvételre való alkalmasságot, és az alternatív támogatási intézkedések, például a minimumjövedelem iránti kereslet növekedéséhez vezethetnek. Oroszország Ukrajna elleni jogellenes és indokolatlan agresszióját követően továbbá az energiaárak majd később az infláció ugrásszerű emelkedése az alacsony jövedelmű és az alacsonyabb közepes jövedelmű háztartásokat érinti. A jövedelemmel kapcsolatos intézkedések irányulhatnak a kiszolgáltatott csoportokra, és összeegyeztethetők az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság javítására irányuló ösztönzők megőrzésével.
- (15) Ezen ajánlás középpontjában „az elegendő forrással nem rendelkező személyek” állnak, vagyis az olyan háztartásokban élő személyek, amelyek nem elegendő, nem rendszeres vagy bizonytalan pénzügyi és anyagi forrásokkal rendelkeznek, amelyek egyébként elengedhetetlenek egészségük és jóllétük, valamint a gazdasági és társadalmi életben való részvételük szempontjából. A munkaképesek esetében megalapozott szociális biztonsági hálóknak kell elősegíteniük a munkaerőpiacra történő (újbóli) beilleszkedést, aktív munkaerőpiaci intézkedések, az álláskeresés támogatása, oktatás és képzés révén. Ezek minden rászoruló számára – beleértve azokat is, akik nem tudnak dolgozni – megfelelő jövedelemtámogatást és támogató szolgáltatásokat biztosítanak. Ilyen módon a szociális biztonsági hálók nem passzív eszközök, hanem a lehetőségekhez mérten ugródeszkaként szolgálnak a társadalmi-gazdasági integrációhoz és a felfelé irányuló társadalmi mobilitáshoz, és javítják a befogadási és a foglalkoztatási kilátásokat.
- (16) A szociális biztonsági hálók számos pénzbeli és természetbeni juttatást foglalnak magukban, amelyek jövedelemtámogatást, valamint a támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítanak. A jövedelemtámogatás fontos elemét képezik a minimumjövedelem-juttatások, amelyek végső eszközként alkalmazott, nem járulékalapú ellátások, és céljuk, hogy adott háztartásban egy bizonyos általános jövedelemszint elérése érdekében áthidalják a hiányt, amikor az egyéb jövedelemforrásokat és ellátásokat már kimerítették vagy azok nem elegendőek a méltósággal élhető élet biztosításához. A jövedelemtámogatás továbbá olyan pénzbeli ellátásokat is magában foglalhat, mint például a gyermekek után járó ellátások és családtámogatási ellátások, a lakhatási támogatások, a munkanélküli ellátások, a

---

⁵² 2022-es együttes foglalkoztatási jelentés.

rokkantsági ellátások, az öregségi ellátások vagy a munkaviszonyhoz kötött ellátások. Emellett kiegészítheti a minimumnyugdíjakat és a munkából származó jövedelmet.

- (17) A minimumjövedelem kulcsfontosságú eleme a szegénységből és a kirekesztésből való kilábalásra irányuló stratégiáknak, és automatikus stabilizátorként működhet. Gazdasági válság idején hozzájárulhat a fenntartható és inkluzív fellendülés támogatásához, segíthet enyhíteni a háztartások jövedelmének csökkenését, és visszafoghatja a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számának növekedését. Azoknak a kedvezményezetteknek az esetében, akik képesek dolgozni, a minimumjövedelem megfelelő ösztönzőket, valamint személyre szabott és arányos feltételhez kötöttséget biztosít a munkaerőpiacra történő (új) beilleszkedéshez. Ugyanakkor a minimumjövedelmet úgy kell kialakítani, hogy munkaösztönzők is létezzenek mellette avégett, hogy el lehessen kerülni a munkaerőpiacon jelentkező hiszterézis hatásokat és támogatni lehessen a magas foglalkoztatottsági szinteket.
- (18) A természetbeni ellátások célzott támogatást nyújthatnak azoknak a személyeknek, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, hogy megkönnyítsék számukra az olyan konkrét szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mint a koragyermekkorai nevelés és gondozás, összhangban az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlással⁵³, valamint az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás, a szociális lakhatás, a foglalkoztatás és a képzés.
- (19) Ha többet teszünk az integrált, megalapozott szociális biztonsági hálók megvalósítása érdekében, azzal nemcsak hogy javulhatnak a munkaerőpiacról leginkább kiszorultak számára a szociális és egészségügyi eredmények, hanem tartós társadalmi és gazdasági előnyök jelentkezhetnek az Unió számára, fokozódhat a gazdasági, társadalmi és területi kohézió, valamint méltányosabb, összetartóbb és reziliensebb társadalmak jöhetnek létre. Folyamatos erőfeszítésekre van szükség az alacsony jövedelmű személyek biztosításalapú szociális védelmi rendszerben való részvételének javítása érdekében, hogy segítsék őket a szociális védelmi jogok megszerzésében, különösen a minőségi foglalkoztatás elősegítése révén, valamint az egyes rendszerek keretében nyújtott jövedelemtámogatás összehangolása érdekében. Ezeknek a biztonsági hálóknak a szegénységben élők egészségügyi ellátáshoz és egészséges élelmiszerekhez való hozzáféréseinek javítását is elő kell segíteniük. A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy növeljék szociális védelmi rendszereik hatékonyságát és eredményességét, többek között a munkaerőpiacra való belépés támogatása terén, annak megelőzése érdekében, hogy az emberek hosszabb távon elszegényedjenek vagy minimumjövedelemre szoruljanak.
- (20) Bár valamennyi tagállamban működnek szociális biztonsági hálók, az ezek hozzáférhetővé és megfelelővé tétele terén elért haladás nem egyenletesen valósult meg. A kialakításuk tagállamonként eltérő, és a különböző nemzeti hagyományokat és a szociális védelmi rendszerek általános felépítését tükrözi, viszont a tagállamok hasonló kihívásokkal szembesülnek. Bár történt némi konvergencia, az eddig elfogadott reformok nem mindig voltak elégségesek, vagy végrehajtásuk lassú volt, amint azt az európai szemeszter folyamata során kiadott, régóta fennálló releváns országspecifikus ajánlások is tükrözik. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében kidolgozott nemzeti tervek az érintett tagállamokban reformok és beruházások támogatását irányozzák elő szociális védelmi rendszereik

---

⁵³ A Tanács (EU) 2021/1004 ajánlása (2021. június 14.) az európai gyermekgarancia létrehozásáról (HL L 223., 2021.6.22., 14. o.).

hatékonyságának, kialakításának és rezilienciájának megerősítése érdekében, többek között a minimumjövedelem kialakításának javítása, valamint megfelelősége és jogosulti köre felfelé irányuló konvergenciájának biztosítása révén. Számos beruházás az energiaszegénység elleni küzdelemre és a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítására is összpontosít.

- (21) A jövedelemtámogatás akkor tekinthető megfelelőnek, ha az élet minden szakaszában biztosítja a méltósággal élhető életet. Az általános jövedelemtámogatás megfelelőségének biztosításához a jövedelemtámogatás rendszeres időközönként történő meghatározására és kiigazítására szolgáló, a vonatkozó mutatókat és a háztartások sajátos szükségleteit figyelembe vevő, megbízható és átlátható módszertanra van szükség. Az olyan referenciaértékek, mint a nemzeti szegénységi küszöb vagy az adott tagállamban vagy régióban a megélhetési költségeket tükröző, nemzetileg meghatározott áru- és szolgáltatáskosáron alapuló módszerek segíthetnek a megfelelőség értékelésében. A megfelelőség összehasonlítható a munkából származó jövedelemmel is, például az alacsony bérű munkavállalók vagy a minimálbért keresők jövedelmével. Bár nyilvánvaló, hogy a munkából származó jövedelemnek (már a minimálbér szintjén is) magasabbnak kell lennie, mint a juttatásokból származó jövedelem, nincs bizonyíték arra, hogy a minimumjövedelem-juttatásban részesülők állástalálásának valószínűségét az ilyen juttatás általában véve jelentősen hátrányosan befolyásolja. Tekintettel az országok között a megfelelőség tekintetében fennálló különbségekre, a tagállamoknak progresszív módon megfelelő szintű átfogó jövedelemtámogatást kell elérniük. Az ellátásokat az inflációval (különösen az élelmiszerek és az energia tekintetében), a megélhetési költségek növekedésével és a bérek fejlődésével összhangban kell tartani.
- (22) A minimumjövedelemre vonatkozó támogathatósági kritériumok akadályozhatják a bizonyos csoportok általi igénybevételt. A gyermekek elvileg a háztartások tagjaként közvetlenül részesülhetnek belőle. A kérelmezők esetében meghatározott 18 év feletti korhatár azonban korlátozhatja a fiatal felnőttek hozzáférését. A jogszerű tartózkodás minimális hosszára vonatkozó korlátozások korlátozhatják a külföldi állampolgárok általi igénybevételt, míg az állandó lakcím hiánya megnehezíti a hajléktalanok vagy a hátrányos helyzetű területeken (pl. roma településeken) élők számára a minimumjövedelemből való részesülést. Míg a rászorultság ellenőrzése alapvető elem annak biztosításához, hogy a minimumjövedelem célcsoportját megfelelően határozzák meg, a jogosulti kör nem kielégítő volta akkor is felmerülhet, ha alacsony szinten határozzák meg a rászorultság vizsgálata során a jövedelem és az eszközök maximális összértékére vonatkozó küszöböt, és ezáltal néhány háztartást annak ellenére kizárnak, hogy azok szegények.
- (23) A minimumjövedelem jogosulti körének hiányosságait kezelni kell, és átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférési kritériumok bevezetésével biztosítani kell a jogosulti kör folyamatosságát az élet különböző szakaszaiban. Az életkor, az állandó lakcím megléte vagy az aránytalanul hosszú jogszerű tartózkodás követelménye nem akadályozhatja a minimumjövedelemben való részesülést. A rászorultság ellenőrzésére szolgáló küszöbértékeknek az adott tagállamban élő különböző típusú és méretű háztartások tekintetében méltósággal élhető életet kell tükrözniük. A munkából származó alacsony jövedelmet (például az egyszeri vagy nem rendszeres jövedelmet) arányosan kell kezelni a rászorultság ellenőrzése során oly módon, hogy az biztosítsa a munkavállalásra való ösztönzést, és ne zárja ki az igénylőket az (esetleg alacsonyabb) juttatásokból való részesülésből. A minimumjövedelemhez való hozzáférést gyorsan meg kell adni, és a jogosultságnak korlátlanul kell lennie, feltéve, hogy az igénylők

továbbra is megfelelnek a jogosultsági feltételeknek, rendszeres felülvizsgálatok mellett.

- (24) Gazdasági visszaesés idején a minimumjövedelem kialakításának rugalmassága – többek között az igénybevétel átmeneti egyszerűsítése révén – fontos szerepet játszhat a kedvezőtlen társadalmi következmények enyhítésében és stabilizáló szerepet játszhat a gazdaságban. Azokat a költségvetési konszolidációs intézkedéseket, amelyek a rendszerek hatékonyságának javítása helyett a védelmi szintek csökkenését eredményezik, csak végső megoldásként célszerű alkalmazni, a leghátrányosabb helyzetűekre gyakorolt kedvezőtlen hatások enyhítése érdekében az elosztási hatások vizsgálatával kísérve.
- (25) Előfordulhat, hogy az aránytalan adminisztratív terhek, a tájékozottság hiánya, illetve a megbélyegzéstől vagy megkülönböztetéstől való félelem azt eredményezi, hogy a minimumjövedelemre jogosultak nem kérnek hozzáférést ahhoz. A rendszerek szétaprózódottságának kiküszöbölése, a kérelmezési eljárások általános hozzáférhetőségének és egyszerűségének biztosítása, valamint a potenciális kérelmezőknek nyújtott adminisztratív támogatás növelheti a minimumjövedelem igénybevételét. További intézkedésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a minimumjövedelmet az elsősorban nők által fenntartott egyszülős háztartások igénybe vegyék. Emellett a tájékoztatási erőfeszítéseknek különösen a szociálisan hátrányos helyzetű területekre és a leginkább marginalizálódott háztartásokra, köztük a romákra kell irányulniuk. A digitális eszközök alacsony szintű hozzáférhetősége vagy a használatukhoz szükséges készségek hiánya szintén akadályozhatja a tényleges hozzáférést, többek között a fogyatékkal élő személyek számára. A vonatkozó adatok rendszeres nyomon követése és elemzése segíthet megérteni az igénybevétel elmaradásának okait, és javíthatja a szakpolitikai válaszleépéseket.
- (26) Bár a rászorultság ellenőrzése a háztartások szintjén történik, gyakran nem veszi figyelembe az egyének háztartáson belüli helyzetét, a családi jövedelmek esetleges egyenlőtlen megosztását és az autonómia iránti vágyat. Ez különösen a nőket érinti, mivel ők nagyobb valószínűséggel rendelkeznek alacsonyabb jövedelemmel, alacsonyabb fizetéssel, és több gondozási feladat hárul rájuk. Anélkül, hogy szükségszerűen növelnék a háztartások által kapott ellátások általános szintjét, az azt megkönnyítő megoldások, hogy a háztartások egyes tagjai kapjanak jövedelemtámogatást, hozzájárulhatnak a nemek közötti egyenlőséghez és a gazdasági függetlenséghez, valamint a nők és a fiatal felnőttek jövedelembiztonságához.
- (27) A mindenki számára hozzáférhető befogadó munkaerőpiacok megerősítése fontos a jövedelemtámogatástól való hosszú távú függőség csökkentéséhez. Az aktivizálási követelmények és az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák ösztönözhetik a munkakeresési erőfeszítések fokozását és az állásajánlatok elfogadását, amennyiben olyan támogató szolgáltatásokat foglalnak magukban, mint a tanácsadás, a coaching és az álláskereséshez nyújtott segítség, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúly biztosítását célzó intézkedések. Az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” című tanácsi ajánlással⁵⁴ összhangban különös figyelmet kell fordítani a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett fiatal felnőttekre annak biztosításával, hogy a lehető legrövidebb időn belül visszatérjenek az oktatásba, a képzésbe vagy a munkaerőpiacra, miközben a jövedelemtámogatásban

---

⁵⁴ A Tanács ajánlása (2020. október 30.) az „Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése” témájában és az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás felváltásáról (HL C 372., 2020.11.4.).

való részesülést különösen erős aktivizálási intézkedésekhez kell kötni. A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló stratégiával összhangban különös figyelmet kell fordítani a fogyatékossgal élő személyek szükségleteire is. A továbbképzési és átképzési lehetőségek, a sajátos igényeknek megfelelő, személyre szabott támogatás és iránymutatás, a minőségi munkahelyek biztosítása, a munkahelymegtartás előmozdítása és az előrelépés lehetővé tétele minden életkorban támogathatja a foglalkoztatásba való átmenetet. Az adó- és szociális ellátórendszerekből eredő ösztönzők és fékek rendszeres felülvizsgálata, a foglalkoztatás megkezdésekor a jövedelemtámogatás fokozatos megszüntetése vagy a jövedelemtámogatás jövedelemmel való kombinálásának lehetősége növelheti a háztartás rendelkezésre álló jövedelmét, ezáltal hozzájárulva a munka kifizetődővé tételéhez, csökkentve a dolgozói szegénységet és ösztönözve a formális foglalkoztatást. Ugyanakkor a munkaviszonyhoz kötött ellátásokat gondosan kell megtervezni a szegénységi csapdák elkerülése érdekében.

- (28) A szociális gazdaságban való foglalkoztatás ugródeszkeként szolgálhat a munkaerőpiac egyéb szektorai felé. A foglalkoztatásba való átmenetet a munkáltatókat célzó kijelölt intézkedések meghozatalával kell támogatni, amelyeket szükség szerint célzott pénzügyi ösztönzőknek kell kísérniük.
- (29) A megalapozott szociális biztonsági hálók kiépítéséhez társadalmi befogadási szolgáltatásokra, például szociális munkára, tanácsadásra, coachingra, mentorálásra, pszichológiai támogatásra és különböző rehabilitációs rendszerekre, valamint az egyéb támogató vagy alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést megkönnyítő intézkedésekre is szükség van. Az erőfeszítéseket továbbá – a szociális szolgáltatások önkéntes európai minőségi keretrendszerével⁵⁵ összhangban – a szolgáltatások minőségének javítása érdekében is folytatni kell, valamint az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés folyamatosságának biztosítása érdekében is. A szolgáltatásokhoz való egyenlő és egyetemes hozzáférést gátló pénzügyi és nem pénzügyi akadályok kezelésére irányuló intézkedéseket is meg kell erősíteni.
- (30) Az elegendő forrással nem rendelkező személyek és háztartásaik összetett szükségleteinek azonosítását és kezelését célzó, személyre szabottabb támogatás jelentősen hozzájárulhat sikeres társadalmi és gazdasági integrációjukhoz. Az igényfelmérésnek egy olyan személyre szabott beilleszkedési terv kidolgozását kell eredményeznie, amely egy adott háztartásban (egyénilag vagy közösen) elegendő forrással nem rendelkező személyekre terjed ki, és meghatározza a szükséges támogatás típusát és az elfogadott célkitűzéseket. A támogatásnak az egyéni helyzettől és a munkára való rendelkezésre állástól függően megfelelően ütemezett társadalmi befogadási intézkedéseket vagy aktív munkaerőpiaci szakpolitikai intézkedéseket kell magában foglalnia, biztosítva ugyanakkor a pozitív ösztönzők és az aktivizálási követelmények közötti egyensúlyt⁵⁶. A tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról szóló tanácsi ajánlással⁵⁷ összhangban kötött munkaerőpiaci integrációs megállapodások szintén szolgálhatják ezt a célt, és ezért szükség esetén

⁵⁵ A szociális szolgáltatások önkéntes európai minőségi keretrendszere, SPC/2010/10 final.

⁵⁶ A bizonyítékok azt mutatják, hogy az aktívabb álláskereső a foglalkoztatás növekedéséhez vezet, miközben nincs bizonyíték a szigorúbb szankciós szabályok foglalkoztatásra gyakorolt hasonló pozitív hatására. Lásd: OECD, Does Demanding Activation Work? A Comparative Analysis of the Effects of Unemployment Benefit Conditionality on Employment in 21 Advanced Economies, 1980–2012 (Működik az aktivizálás előírása? Összehasonlító elemzés a munkanélküli ellátás feltételeességének a foglalkoztatásra gyakorolt hatásáról 21 fejlett gazdaságban, 1980–2012).

⁵⁷ A Tanács ajánlása (2016. február 15.) a tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról (HL C 67., 2016.2.20.).

felülvizsgálhatók annak érdekében, hogy az elegendő forrással nem rendelkező személyek beilleszkedését elősegítő támogató szolgáltatások szélesebb körét is beléjük foglalják.

- (31) A hatékony irányítási mechanizmusok kulcsfontosságúak a megalapozott szociális biztonsági hálók kialakításához. Az ellátások és szolgáltatások nyújtásának igazgatása során ki kell használni a digitális átállás által kínált eszközök előnyeit, ugyanakkor el kell kerülni a digitális szakadék miatti kirekesztést. Erőfeszítéseket kell tenni a meglévő rendszerek és juttatások szoros összehangolásának és kiigazításának, valamint más szakpolitikákkal való összehangolásának biztosítására. Különös figyelmet kell fordítani valamennyi érintett intézmény operatív kapacitásának megerősítésére. A különböző irányítási és szolgáltatási szintek közötti adatcsere és szorosabb együttműködés – többek között hivatalos megállapodások vagy egyablakos ügyintézés révén – elősegíti az integráltabb támogatást. A szakpolitikai hatás megbízható nyomon követése és rendszeres értékelése – valamennyi érdekelt fél bevonásával – hozzájárulhat a hatékonyság növeléséhez, a tájékozott szakpolitikai döntéshozatalhoz és a nemzeti rendszerek átláthatóságának javításához.
- (32) Az egymástól való tanulásnak és a bevált gyakorlatok uniós szintű cseréjének, valamint a minimumjövedelemre vonatkozó meglévő uniós teljesítményértékelési keret továbbfejlesztésére irányuló elemző munkának – többek között a releváns mutatók rendelkezésre állásának és összehasonlíthatóságának és az adatok szabályosságának javítása révén – támogatnia kell a tagállamokat a nemzeti reformok kialakításában és végrehajtásában.
- (33) Ezen ajánlás végrehajtásának támogatására uniós források állnak rendelkezésre. Az Európai Szociális Alap Pluszon⁵⁸ belül minden tagállamnak az Európai Szociális Alap Plusz legalább 25 %-át a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre kell allokálnia. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az InvestEU egyaránt támogathatja a támogató szociális infrastruktúrába történő beruházásokat, mint amilyen a szociális lakhatás és a koragyermekkorai nevelés és gondozás, valamint a felszerelések és a jó minőségű szolgáltatásokhoz való hozzáférés. A technikai támogatási eszköz és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz már most is támogatja a tagállamokat a minimumjövedelem területét érintő strukturális reformok megtervezésében és végrehajtásában.
- (34) Ezen ajánlás végrehajtása nem használható fel a meglévő nemzeti jogszabályok szerinti vagy a 92/441/EGK ajánlásban meghatározottak szerinti védelem szintjének csökkentésére. Felkérjük a tagállamokat, hogy az itt ajánlott rendelkezéseknél kedvezőbb rendelkezéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn.
- (35) Az államháztartás általános fenntarthatósága és a minimumjövedelem megfelelő finanszírozása alapvető fontosságú rezilienciájuk, hatékonyságuk és eredményességük szempontjából. Ezen ajánlás végrehajtása nem érintheti jelentős mértékben a tagállamok szociális védelmi rendszereinek pénzügyi egyensúlyát.
- (36) Az elosztási hatások vizsgálata (a továbbiakban: DIA) hasznos eszköz a költségvetési intézkedések és egyéb reformok és beruházások különböző jövedelmi csoportokra, többek között a leghátrányosabb helyzetűekre gyakorolt hatásának felmérésére. Így a DIA hozzájárulhat az adók és ellátások reformjainak hatékonyabb és eredményesebb kialakításához, és biztosítja, hogy senki se maradjon le. Bizottsági közlemény nyújt

---

⁵⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

iránymutatást a tagállamoknak arra vonatkozóan, hogy miként lehet a legjobban beépíteni a DIA-t a szakpolitikai döntéshozatali folyamataikba⁵⁹,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST

CÉL

- (1) Annak érdekében, hogy az élet valamennyi szakaszában biztosítható legyen a méltósággal élhető élet, ezen ajánlás célja a szegénység és a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelem azáltal, hogy előmozdítja az elegendő forrással nem rendelkező személyek számára a megfelelő jövedelemtámogatást, különösen a megfelelő minimumjövedelmet, és a támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférést, valamint a munkaképes személyek munkaerőpiaci integrációját, az aktív befogadás megközelítésével összhangban.

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- (2) Ezen ajánlás alkalmazásában:
- a) „elegendő forrással nem rendelkező személyek”: az olyan háztartásokban élő személyek, amelyek nem elegendő, nem rendszeres vagy bizonytalan pénzügyi és anyagi forrásokkal rendelkeznek, amelyek egyébként elengedhetetlenek egészségük és jóllétük, valamint a gazdasági és társadalmi életben való részvételük szempontjából;
  - b) „jövedelemtámogatás”: a háztartásnak nyújtott összes pénzbeli juttatás, típusától függetlenül, beleértve a minimumjövedelem-juttatásokat is;
  - c) „minimumjövedelem”: a szociális védelmi rendszereken belül működő, nem járulékalapú és egyben rászorultsági alapú biztonsági hálók;
  - d) „jogosulti kör”: a minimumjövedelem-rendszerekben történő részvételre való jogosultság, a nemzeti jogszabályban meghatározottak szerint;
  - e) „igénybe vevők aránya (igénybevétel)”: a minimumjövedelem-rendszerekben történő részvételre jogosult, elegendő forrással nem rendelkező személyek azon aránya, akik ténylegesen részt vesznek azokban;
  - f) „támogató szolgáltatások”: olyan személyek sajátos szükségleteit célzó szolgáltatások, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, és amely szolgáltatások annak biztosítására irányulnak, hogy képesek legyenek a társadalomba és adott esetben a munkaerőpiacra való beilleszkedésre, ideértve a társadalmi befogadási szolgáltatásokat, például a szociális munkát, a tanácsadást, a coachingot, a mentorálást, a pszichológiai támogatást és a rehabilitációt, valamint az egyéb általános támogató szolgáltatásokat, beleértve a koragyermekkorai nevelést és gondozást, az egészségügyi ellátást, a hosszú távú gondozást, az oktatást és képzést, valamint a lakhatást;
  - g) „alapvető szolgáltatások”: többek között a vízszolgáltatás, a víziközműszolgáltatás, az energiaszolgáltatás, a közlekedés, a pénzügyi szolgáltatások és a digitális kommunikáció;

---

⁵⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „A tagállami szakpolitikák elosztási hatásai vizsgálatának alaposabb értékelése” (a közeljövőben várható).

- h) „a szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférés”: olyan helyzet, amelyben az érintett szolgáltatások könnyen hozzáférhetők, megfizethetők, hozzáférhetők, jó minőségűek, időben nyújtják azokat, és a potenciális felhasználók egyenlő hozzáféréssel rendelkeznek azokhoz, és tisztában vannak azok létezésével, valamint a használatukra vonatkozó jogosultságokkal;
- i) „beilleszkedési terv”: elegendő forrással nem rendelkező személyekkel kötött olyan megállapodás vagy megállapodások összessége, amelynek célja társadalmi befogadásuk és – a munkaképesek esetében – munkaerőpiaci integrációjuk előmozdítása.

A JÖVEDELEMTÁMOGATÁS MEGFELELŐSÉGE

- (3) A tagállamoknak ajánlott olyan megalapozott szociális biztonsági hálókat kialakítaniuk, amelyek az élet minden szakaszában garantálják a méltósággal élhető életet, összekapcsolják a megfelelő jövedelemtámogatást – ideértve a minimumjövedelem-juttatásokat és az egyéb kapcsolódó pénzbeli juttatásokat – és a természetbeni juttatásokat, hozzáférést biztosítva a támogató és alapvető szolgáltatásokhoz.
- (4) A megfelelő jövedelemtámogatás biztosítása érdekében a tagállamoknak ajánlott, hogy a jogszabályban meghatározott átlátható és megalapozott módszertan segítségével és az érdekelt felek bevonásával határozzák meg a jövedelemtámogatás szintjét. A módszertannak figyelembe kell vennie az összes jövedelemforrást, a háztartások sajátos szükségleteit és hátrányos helyzetét, egy alacsony bérű munkavállaló vagy egy minimálbért kereső jövedelmét, az életszínvonalat és a vásárlóerőt, az árszinteket és azok kapcsolódó fejlődését.
- (5) A munkaképes személyek munkaerőpiacra történő (újbóli) beilleszkedését motiváló ösztönzők megőrzése mellett a jövedelemtámogatásnak fokozatosan növelnie kell az elegendő forrással nem rendelkező személyek jövedelmét, legalább az alábbiak egyikének megfelelő szintre:
  - a) a nemzeti szegénységi küszöb; vagy
  - b) a szükséges áruk és szolgáltatások, ideértve a megfelelő élelmiszereket, lakhatást, egészségügyi ellátást és alapvető szolgáltatásokat, pénzben kifejezett értéke, a nemzeti fogalom meghatározások szerint; vagy
  - c) az a) vagy b) pontban említett szintekhez hasonló, a nemzeti jog vagy gyakorlat által megállapított egyéb szintek.
- (6) Ajánlott, hogy a tagállamok az államháztartás fenntarthatóságának megőrzése mellett legkésőbb 2030. december 31-ig érhék el a jövedelemtámogatásnak az (5) bekezdésben előírt megfelelő szintjét.
- (7) A tagállamok számára ajánlott, hogy évente vizsgálják felül és adott esetben igazítsák ki a jövedelemtámogatás szintjét annak érdekében, hogy a természetbeni juttatások figyelembevétele mellett fenntartsák annak megfelelőségét.
- (8) A nők, a fiatal felnőttek és a fogyatékossgal élő személyek nemek közötti egyenlőségének, jövedelembiztonságának és gazdasági függetlenségének előmozdítása érdekében ajánlott, hogy a tagállamok biztosítsák, hogy kérelmezni lehessen, hogy a jövedelemtámogatást a háztartás egyes tagjainak nyújtsák.

A MINIMUMJÖVEDELEM JOGOSULTI KÖRE

- (9) A tagállamoknak ajánlott biztosítaniuk, hogy a jogszabályban megállapított minimumjövedelem jogosulti köre az elegendő forrással nem rendelkező valamennyi személyt magában foglalja, a következők meghatározásával:
- a) átlátható és megkülönböztetésmentes támogathatósági kritériumok, amelyek biztosítják a minimumjövedelemhez való tényleges hozzáférést a fiatal felnőttek számára és függetlenül az állandó lakcím meglététől, ugyanakkor biztosítják, hogy a jogszerű tartózkodás időtartama arányos legyen;
  - b) olyan rászorultság-ellenőrzési küszöbértékek, amelyek a háztartások különböző típusai és méretei tekintetében az adott tagállambeli életszínvonalat tükrözik, és arányos módon figyelembe veszik a háztartás egyéb típusú jövedelmeit (és eszközeit);
  - c) a kérelem feldolgozásához szükséges idő, biztosítva ugyanakkor, hogy a határozatot a benyújtástól számított 30 napon belül meghozzák;
  - d) a minimumjövedelemhez való hozzáférés folyamatossága mindaddig, amíg az elegendő forrással nem rendelkező személyek megfelelnek a támogathatósági kritériumoknak, rendszeresen végezett támogathatósági felülvizsgálatok mellett;
  - e) egyszerű, gyors, pártatlan és ingyenes panasztételi és fellebbezési eljárások, biztosítva ugyanakkor, hogy az elegendő forrással nem rendelkező személyek tájékoztatást kapjanak, és ténylegesen folyamodhassanak ilyen eljárásokhoz;
  - f) olyan mechanizmusok, amelyek biztosítják, hogy a minimumjövedelem választ ad a társadalmi-gazdasági válságokra, például a támogathatósági kritériumok ideiglenes enyhítése vagy az ellátások időtartamának meghosszabbítása révén.

A MINIMUMJÖVEDELEM IGÉNYBEVÉTELE

- (10) A tagállamok számára ajánlott, hogy ösztönözzék a minimumjövedelem teljes körű igénybevételét az alábbiak révén:
- a) az adminisztratív terhek csökkentése, többek között a kérelmezési eljárások egyszerűsítése és az arra rászorulóknak számára lépésről lépésre történő útmutatás biztosítása révén, figyelmet fordítva a digitális és nem digitális eszközök rendelkezésre állására;
  - b) a minimumjövedelemmel kapcsolatos jogokra és kötelezettségekre vonatkozó, felhasználóbarát, ingyenes és naprakész információkhoz való hozzáférés biztosítása;
  - c) a tájékozottság fokozása és az igénybevétel ösztönzése érdekében azoknak a személyeknek a proaktív megszólítása, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, ideértve különösen az egyszülős háztartásokat, többek között az érintett érdekelt felek nemzeti, regionális és helyi szinten történő bevonása révén;
  - d) a megfelelő lépések megtétele a szegénységhez és a társadalmi kirekesztéshez kapcsolódó megbélyegzés és tudattalan előítélet elleni küzdelem érdekében;
  - e) a minimumjövedelem igénybevétele elmaradásának és adott esetben a kapcsolódó munkaerőpiaci aktivizálási intézkedéseknek a rendszeres értékelése, az akadályok azonosítása és korrekciós intézkedések bevezetése.

HOZZÁFÉRÉS A BEFOGADÓ MUNKAERŐPIACOKHOZ

- (11) A magas foglalkoztatási ráta és a befogadó munkaerőpiacok előmozdítása érdekében ajánlott, hogy a tagállamok biztosítsák a munkaerőpiaci aktivizálást, számolják fel az (újbóli) foglalkoztatásba állás és a foglalkoztatásban maradás akadályait, támogassák a munkaképes személyeket a színvonalas foglalkoztatásba állás felé vezető útukon, biztosítsanak ösztönzőket a munkavállaláshoz, kezeljék a dolgozói szegénységet és a munkaerőpiaci szegmentációt, ösztönözzék a formális foglalkoztatást, küzdjenek a be nem jelentett munkavégzés ellen és segítsék elő a munkalehetőségeket az alábbiak révén:
- a) annak biztosítása, hogy az aktivizálási követelmények kellő ösztönzést nyújtsanak a munkaerőpiacra való (újbóli) belépéshez, ugyanakkor fokozatosak és arányosak legyenek; különös figyelmet kell fordítani a fiatal felnőttekre, hogy a lehető legrövidebb időn belül visszatérjenek az oktatásba, képzésbe vagy a munkaerőpiacra;
  - b) a humán tőkébe való beruházás javítása inkluzív oktatási és képzési politikák révén, a továbbképzés és az átképzés támogatása révén, különösen az alacsony képzettségű vagy elavult készségekkel rendelkezők esetében, többek között a szociális partnerekkel való együttműködés révén;
  - c) annak lehetővé tétele, hogy a jövedelemtámogatást a munkából származó jövedelemmel kombinálják, a jövedelemtámogatás fokozatos kivezetése vagy a jövedelemtámogatáshoz való jog megtartása a próbaidő vagy szakmai gyakorlat, valamint a rövid távú vagy ideiglenes munkavégzés során;
  - d) az adó- és szociális ellátórendszerekből eredő ösztönzők és fékek rendszeres felülvizsgálata;
  - e) a munkalehetőségek támogatása a szociális gazdasági ágazatban, többek között gyakorlati munkatapasztalat biztosítása révén;
  - f) a foglalkoztatásba való átmenet megkönnyítése a munkáltatóknak nyújtott olyan intézkedések révén, mint például munkaerő-felvételhez nyújtott ösztönzők, munkaközvetítés utáni támogatás, mentorálás, tanácsadás, a munkahelymegtartás és az előmenetel előmozdítása.

A TÁMOGATÓ ÉS ALAPVETŐ SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

- (12) A tagállamoknak ajánlott gondoskodniuk a következőkről:
- a) tényleges és egyenlő hozzáférés a támogató szolgáltatásokhoz, többek között a szociális szolgáltatások önkéntes európai minőségi keretrendszerében meghatározott minőségi elvekkel összhangban;
  - b) az alapvető szolgáltatásokhoz, többek között az energiához való tényleges hozzáférés folytonosságának biztosítása;
  - c) a támogató és alapvető szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférés pénzügyi és nem pénzügyi akadályainak kezelése.

SZERMÉLYRE SZABOTT TÁMOGATÁS

- (13) A társadalmi befogadás és – a munkaképesek esetében – a foglalkoztatás megvalósulása tekintetében az elegendő forrással nem rendelkező személyek előtt álló különféle akadályok kezelése érdekében javasoljuk a tagállamoknak, hogy dolgozzanak ki személyre szabott megközelítést és hangolják össze a szolgáltatásnyújtást az alábbiak révén:

- a) többdimenziós igényfelmérés elvégzése, amely megvizsgálja a társadalmi befogadás és a foglalkoztatás előtt álló akadályokat, azonosítja az ezen akadályok kezeléséhez szükséges támogató és alapvető szolgáltatásokat, és meghatározza a szükséges támogatást;
- b) ennek alapján a minimumjövedelemhez való hozzáféréstől számított legfeljebb három hónapon belül, beilleszkedési terv készítése, amelyben célszerű:
  - 1. közös célkitűzéseket és határidőket meghatározni;
  - 2. az egyéni igényekhez szabott támogató csomagot felvázolni, amely aktív munkaerőpiaci intézkedéseket és/vagy a társadalmi befogadást előmozdító intézkedéseket foglal magában;
  - 3. ügyintézőt kijelölni, aki biztosítja a folyamatos támogatást, megszervezi az illetékes szolgáltatóknál való kellő időben történő jelentkezést és rendszeresen felügyeli a beilleszkedési terv végrehajtása terén elért haladást;
- c) az elegendő forrással nem rendelkező, tartósan munkanélküli személyek esetében a meglévő munkaerőpiaci integrációs megállapodás felülvizsgálata és szükség esetén kiigazítása – a tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról szóló ajánlással⁶⁰ összhangban –, annak a b) pontban említett beilleszkedési terv elemeivel való kiegészítése érdekében.

IRÁNYÍTÁS, NYOMON KÖVETÉS ÉS JELENTÉSTÉTEL

- (14) A megalapozott szociális biztonsági hálók nemzeti, regionális és helyi szintű hatékony kialakítása és megvalósítása érdekében a tagállamok számára ajánlott, hogy:
  - a) elkerüljék a különféle ellátások és rendszerek hiányosságait, átfedéseit és széttagoltságát avégett, hogy a jövedelemtámogatás, az aktivizálási intézkedések és a támogató szolgáltatások átfogó csomagját biztosítsák;
  - b) erősítsék meg a jövedelemtámogatásért felelős hatóságok, a foglalkoztatási szolgálatok és a támogató szolgáltatásokat nyújtók operatív kapacitását, és fokozzák együttműködésüket, többek között adatmegosztás és a további integrált szolgáltatási modellek előmozdítása révén;
  - c) az érintett érdekelt felek, például a regionális és helyi hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek és a szociális gazdasági szereplők felvértézése a minimumjövedelem-rendszerek kialakításában, végrehajtásában, nyomon követésében és értékelésében való hatékony részvételük érdekében;
  - d) a szociális biztonsági hálók megfelelő finanszírozásának biztosítása az államháztartás általános fenntarthatóságával összhangban.
- (15) A szakpolitikai döntéshozatal jobb tájékoztatása érdekében ajánlott, hogy a tagállamok:
  - a) folyamatosan kövessék nyomon a jövedelemtámogatási politikák – különösen a minimumjövedelem – és a kapcsolódó munkaerőpiaci aktivizálási intézkedések végrehajtását, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, többek között a releváns adatok rendelkezésre állásának és minőségének valamennyi kormányzati

⁶⁰

szinten történő javítása, valamint rendszeres értékelések elvégzése révén, és végezzenek kiigazításokat az ezen ajánlás célkitűzéseinek leghatékonyabb módon történő elérése céljából;

- b) az adatvédelmi szabályok tiszteletben tartása mellett dolgozzanak ki olyan mechanizmusokat, amelyek lehetővé teszik az elegendő forrással nem rendelkező személyeknek a társadalmi befogadásuk vagy a foglalkoztatásba való átmenetük tekintetében történő nyomon követését;
- c) háromévente tegyenek jelentést a Bizottságnak az ezen ajánlás végrehajtása terén elért eredményekről; az első jelentésnek ki kell térnie az a) pontban említett értékelések eredményeire és ajánlásaira.

(16) A Tanács üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy:

- a) együttműködik a tagállamokkal a szociális védelemmel foglalkozó bizottságban a minimumjövedelemre vonatkozó teljesítményértékelési keret továbbfejlesztése, valamint a releváns mutatók és adatok elérhetőségének és összehasonlíthatóságának javítása érdekében;
- b) a tagállamok körében megerősíti az egymástól való tanulást, valamint az eredmények és a bevált gyakorlatok terjesztését;
- c) a (15) bekezdés c) pontjában említett jelentések alapján és a szociális védelemmel foglalkozó bizottságon belül, a Foglalkoztatási Bizottsággal és az állami foglalkoztatási szolgálatok hálózatával szoros együttműködésben rendszeresen felülvizsgálja az ezen ajánlás végrehajtása terén elért eredményeket a befogadó munkaerőpiacokhoz való hozzáférés tekintetében;
- d) az európai szemeszter keretében nyomon követi az ezen ajánlás végrehajtása terén elért eredményeket, és adott esetben országspecifikus ajánlásokat javasol a tagállamoknak;
- e) számba veszi az ezen ajánlásra válaszul hozott intézkedéseket, különös tekintettel az ajánlásnak a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentésére, a foglalkoztatási szintek növelésére és a képzésben való részvétel javítására gyakorolt hatására, és hogy 2032-ig jelentést tesz a Tanácsnak.

(17) A 92/441/EGK ajánlás helyébe ez az ajánlás lép.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*